

Gorenjski Glas

TOREK, 5. OKTOBRA 2021

LETO LXXIV, ŠT. 79, CENA 2,00 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

V Kranju izredna seja o občini Golnik

Kranjski župan Matjaž Rakovec pravi, da je pobuda za novo občino v škodo vsem prebivalcem mestne občine Kranj, v civilni iniciativi pa odgovarjajo, da je bila napaka, ker občine niso ustanovili že prej.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Državni zbor je v petek pozval Mestno občino Kranj, da se do 2. novembra opredeli do predloga za izvedbo posvetovalnega referenduma za ustanovitev nove občine Golnik, ki so ga minuli četrtek v državni zbor vložili poslanci SMC, SDS, SNS ter italijanske in madžarske narodne manjšine s prvopodpisano Matejo Udovč (SMC). Skupina desetih mestnih svetnikov je tako že zahtevala sklic izredne seje, ki jo bodo izpeljali v četrtek popoldne.

Vlagatelji predloga za razpis referenduma o občini Golnik so sicer v sporočilu za javnost zapisali, da so jih predstavljena dejstva in relativno dobro poznavanje delovanja večjih mestnih občin prepričala, da so težnje po izločitvi določenih naselij povsem upravičene in realne, hkrati pa so izpolnjeni vsi formalni in vsebinski pogoji za vložitev pobude o posvetovalnem referendumu – vse od števila prebivalcev, teritorialne zaokroženosti do zagotavljanja vseh drugih, z zakonom določenih javnih skupnih storitev. Na tej

podlagi ocenjujejo, da bo občina Golnik v primeru njene ustanovitve povsem sposobna samostojno opravljati lokalne zadeve.

»Po predstavljeni finančni konstrukciji prihodkov in odhodkov proračuna bodoče občine (glavarina in ostali prihodki nasproti dolgu in ostalim izdatkom) je jasno, da se lahko nova občina, ob pravem vodenju, sčasoma bolj razvije, kot bi se v daljšem časovnem obdobju razvila znotraj obstoječe mestne občine,« so tudi utemeljili vloženi predlog.

► 6. stran

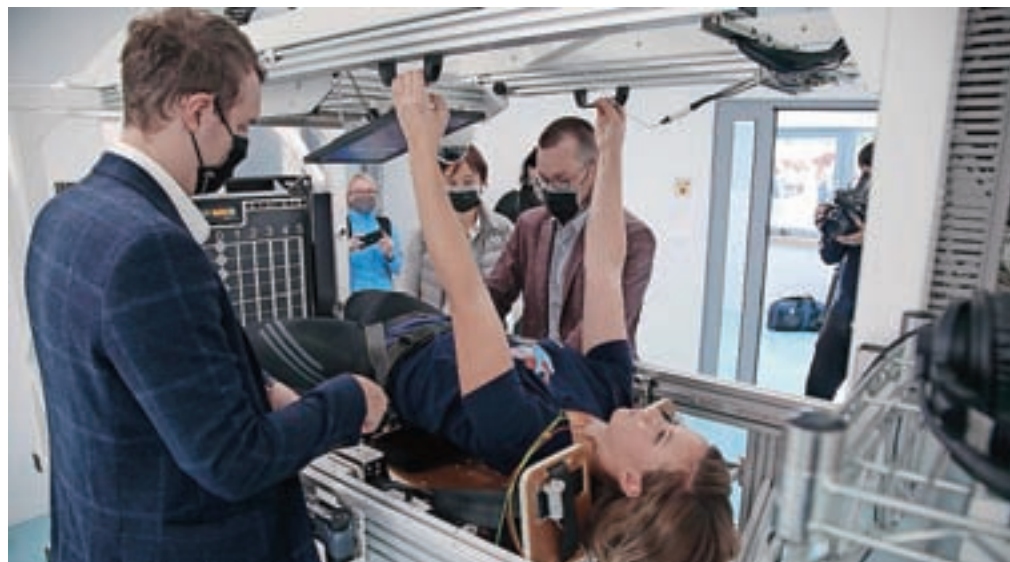
Foto: Gorazd Kavčič

Kranjski župan Matjaž Rakovec je izredno sejo mestnega sveta, na kateri se bodo opredelili do predloga za razpis posvetovalnega referenduma o občini Golnik, sklical za četrtek.

Zagnali človeško centrifugo

Slovenija je poleg Nemčije in Francije postala ena od treh držav članic Evropske vesoljske agencije z laboratorijem za izvajanje biomedicinskih raziskav, ki so pomembne za vesoljske odprave in tudi za ljudi na Zemlji.

► 3. stran

Preizkus delovanja človeške centrifuge. Izbrali bodo prostovoljce, ki bodo šestdeset dni ležali v Olimpijskem športnem centru Planica in s pomočjo centrifuge dnevno vadili, projekt pa bodo spremljali in nadzorovali strokovnjaki. / Foto: Gorazd Kavčič

Ogrevanje bo dražje za polovico

Na Jesenicah oktobrski zneski za polovico višji od septembrskih

► 4. stran

Miele

Širok nabor pralnih strojev

Dobava ali prevzem takoj

Velika zaloga

Plaćilo do 24 obrokov

ZAPLOTNIK

Nakup na do 24 obrokov preko hitrega potrošniškega kredita Summit Leasing brez potrebne dokumentacije. Vse podrobne informacije in izračun za izbrani aparat so vam na voljo v vseh naših PE.

Vabljeni v prenovljeni salon ETIS.

ETIS Kranj, Ljubljanska c. 30 Kranj

ETIS 30 LET

<p>GORENJSKA</p> <p>Medgeneracijski center do spomladi</p> <p>Stavba, v kateri bodo prostori knjižnice, Ljudska univerza Radovljica bo v njih izvajala programe medgeneracijskega sožitja, Dom dr. Janka Benedika pa programe za starejše, naj bi bila po načrtih nared do prihodnje pomladi.</p> <p>4</p>	<p>ZANIMIVOSTI</p> <p>Na Veliki planini pastirje zamenjali bajtarji</p> <p>Prva sobota v oktobru je že devetdeset let dan, ko na planini pastirje zamenjajo bajtarji. Ti za uvod v sezono pripravijo praznik, na katerem podelijo priznanja, v svoje vrste sprejmejo nove člane in predstavijo koledar prireditve.</p> <p>11</p>	<p>KMETIJSTVO</p> <p>Letos zelo slaba sadna letina</p> <p>V nasadu Resje so letos zaradi posledic spomladanske pozebe pridelali od osemdeset do devetdeset odstotkov manj jabolk kot v običajnih razmerah. Podobno je v drugih intenzivnih sadovnjakih pa tudi pri vrtničarjih.</p> <p>15</p>	<p>ZADNJA</p> <p>Izkoristili bodo vse poslovne potenciale</p> <p>V Komendi je minuli konec tedna potekal jesenski kmetijsko-obrtni sejem. V vodstvu konjeniškega kluba napovedujejo krepitev poslovne dejavnosti. Razmišljajo o enodnevnih sejmi in razstavah, tudi o sejmju rabljenih vozil.</p> <p>24</p>	<p>VREME</p> <p>Danes bo spremenljivo oblačno s krajevnimi padavinami. Jutri bo oblačno z dežjem, ohladilo se bo. V četrtek bo dež ponehal.</p> <p>11/15 °C jutri: oblačno z dežjem</p>
--	--	---	---	--

Trideset let od uvedbe vrednostnih bonov

V samostojni Sloveniji so vrednostne bone, ki so bili predhodniki tolarjev, dali v obtok osmega oktobra 1991.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana – V Banki Slovenije obeležujejo 30. obletnico ustanovitve z različnimi dogodki in aktivnostmi. V tem

Vrednostne bone so dali v obtok 8. oktobra 1991.

mesecu obujajo spomin na oktober leta 1991, ko so v Banki Slovenije potekale zaključne priprave na izdajo vrednostnih bonov. Bone so dali v obtok 8. oktobra, dan kasneje so državljani jugoslovanske dinarje že lahko zamenjali za vrednostne bone po menjalnem tečaju 1 : 1. Leto dni po izdaji vrednostnih bonov so v obtok dali prve tolarške bankovce, najprej za sto, petsto in tisoč tolarjev, kasneje pa postopoma še kovance in bankovce ostalih vrednosti. Dne 1. januarja 2007 se je začelo novo obdobje, ko

so tolar nadomestili z evrom. Tolarji niso več veljavno plačilno sredstvo od 14. januarja 2007, ko se je izteklo dvotedensko obdobje dvojnega obdobja – tolarja in evra. S tem je

Slovenija postala del evrskega območja, kjer skupaj z drugimi centralnimi bankami v okviru evrosistema vodi denarno politiko in zagotavlja stabilno rast cen na celotnem območju.

Na ta ključni mejnik, torej na uvedbo bonov, v Banki Slovenije med drugim opozarjajo s projekcijo na pročelju njihove stavbe v središču Ljubljane. Video zaslona vsak dan v oktobru med 19. in 22. uro poleg vrednostnih bonov prikazuje tudi tolarške in evrske bankovce in kovance.

Jutri bo Blaznikov večer

Škofja Loka – Muzejsko društvo Škofja Loka jutri, v sredo, z začetkom ob 19. uri pripravljala Blaznikov večer, ki bo potekal pod naslovom Dr. Milan Komar, glasnik lepega in resničnega med Škofjo Loko in svetom. Prireditve bo v Sokolskem domu, večer pa bodo oblikovali gostje Jure Komar, sin Milana Komarja, doma iz Buenos Airesa v Argentini, Erika Jazbar, publicistka in kulturna delavka iz Gorice, ter dr. Matija Ogrin, poznavalec Komarjeve philosophie perennis – večne filozofije.

V knjižnici nagradili najboljše poletne bralce

Kamnik – V Knjižnici Franceta Balantiča Kamnik so zaključili že četrto poletno sezono poletavcev in najpoletavcev – mladih bralcev, ki poleti berejo vsaj pol ure na dan. Vsak, ki je oddal pravilno izpolnjen bralni seznam, je dobil za nagrado dobro navado – vsakodnevno branje, poleg tega pa ga v knjižnici čakajo še priznanje, majica in magnet poletavci. Letos je bralo kar 110 bralcev, ki so včlanjeni v kamniško knjižnico.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Nagrajenca

V nagradni igri, ki je bila objavljena 17. septembra, prejmeta nahrbtnik Darja Šarabon iz Trziča in Franc Šturm iz Poljan. Nagrajencema čestitamo.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme ZDRAVKA KUZMIČ iz Dupelj.

Volitve – redne ali predčasne

Da se redne ali predčasne državnozborske volitve približujejo, kaže tudi vse bolj živahno politično dogajanje.

SIMON ŠUBIC, JASNA PALADIN, MATEJA RANT

Kranj – Minister za notranje zadeve in podpredsednik SDS Aleš Hojs je v nedeljo za Pop TV dejal, da je možnost predčasnih volitev povsem upravičena in da se v stranki s predsednikom vlade in stranke Janezom Janšo o tem veliko pogovarjajo. Mnenja glede predčasnih volitev so po njegovih besedah trenutno deljena, potem ko so bila na začetku leta »absolutno drugačna«, in sicer »da je treba vztrajati do konca«. V SDS so kasneje po navedbah TV Slovenija pojasnili, da je Hojs predstavil svoje osebno stališče, v stranki pa o morebitnih predčasnih volitvah še niso odločali. V NSi so dejali, da s predčasnimi volitvami nimajo težav, medtem ko jih v opozicijskih strankah zagovarjajo, a pravijo, da so možne le v primeru odstopa Janše, o čemer pa dvomijo.

Pogovor Pahorja s Stevanovičem

Predsednik republike Borut Pahor se je včeraj srečal s predsednikom stranke Resni.ca Zoranom Stevanovičem, ki je doslej aktivno vabil na sredine proteste, nov protest za predčasne volitve in odpravo pogoja PCT (in »blokado Slovenije«) pa je napovedal tudi za danes, ko se na Brdu pri Kranju začne dvodnevni vrh EU-Zahodni Balkan. Po pogovoru so iz Pahorjevega kabineta sporočili, da je predsednik izrazil pričakovanje, da bo Stevanovič pozval protestnike, naj se popolnoma vzdržijo nasilnih ravnanj in izgredov, opozoril pa ga je tudi na nesprejemljivost stališča, da si protestniki lahko sami izbirajo prostor protesta. Glede zahteve po odstopu vlade je predsednik pojasnil, da sodeluje z vsemi izvoljenimi vladami. Ob tem je Pahor tudi ponovil prepričanje, da je cepljenje edini način za končanje zdravstvene krize, ob prenizki precejnosti pa je ukrepanje vlade

Predsednik republike Borut Pahor se je včeraj o sredinah in za danes napovedanem protestu pogovarjal s predsednikom Resni.ca Zoranom Stevanovičem. / Foto: Matjaž Klemenc (UPRS)

za zagotovitev javnega zdravstva nujno. »Ker se zahteve niso upoštevale, se bo naslednji protest odvil po načrtih, torej v torek ob 15. uri,« pa so sporočili iz Resni.ca.

Stranka LMŠ obiskala Domžale

V sklopu terenskih obiskov je stranka LMŠ v četrtek, 30. septembra, obiskala občino Domžale. Predsednik stranke Marjan Šarec se je s svojo ekipo najprej sestel z vodstvom Območne obrtno-podjetniške zbornice Domžale, nato pa je obiskal še Centralno čistilno napravo Domžale-Kamnik, ki od nedavne prenove sodi med največje in najbolj sodobne pri nas. »Namen današnjega obiska je, da se s težavami državljanov soočimo na terenu, v lokalnem okolju. Želeli smo ga povezati z aktualnim stanjem, zato smo imeli s predstavniki Območne obrtno-podjetniške zbornice Domžale kar dolgo debato o vseh težavah podjetnikov. V drugem delu obiska pa smo obiskali čistilno napravo, kjer pa je beseda tekla predvsem o problematiki odpadnega blata, ki še zdaleč ni težava le te regije, ampak celotne države,« je v izjavi za medije sporočil Marjan Šarec in dodal, da so obisk zaključili s srečanjem

s člani lokalnega odbora, ki so jim predstavili še nekaj drugih težav, s katerimi se soočajo v Domžalah.

Ustanovili štiri nove odbore

V okviru gorenjskega odbora stranke Naša dežela so minuli petek na gradu Strmol ustanovili štiri nove medobčinske odbore. Odbor Kranj-Šenčur-Preddvor vodi Anton Peršin, Trzič-Jesenice-Radovljica Stane Rožič, Logatec-Idrija Andrej Kovačič in Kamnik-Komenda Denis Pirc. Zbrane sta nagovorili tudi predsednica in podpredsednica stranke Naša dežela Aleksandra Pivec in Anita Manfreda. Predsednica Aleksandra Pivec je predstavila dosedanje delo stranke in načrte za prihodnje volilno leto, Anita Manfreda pa se je osredotočila na program stranke, je pojasnil podkoordinator odbora gorenjska dežela Rajko Perčič. »Vsi prisotni pa so poudarili, da mora stranka temeljiti na tem, da smo sredinska stranka, stranka za ljudi.« Aktivno se pripravljajo na volitve in v pol leta, kar deluje stranka, so ustanovili že več kot devetdeset občinskih in medobčinskih odborov. Po Perčičevih besedah se zavzemajo tako za mlade kot starejše in verjame, da

imajo v programu kar nekaj izvedljivih točk.

Prešernove nagrade bi podelili posthumno

Ob desetletnici smrti slovenskega harmonikarja, ljudskega godca in avtorja mnogih ponarodelih pesmi Lojzeta Slaka so v Slovenski ljudski stranki prek državnega svetnika Toneta Hrovata vložili predlog spremembe zakona o Prešernovi nagradi, da bi Lojzetu Slaku ter Slavku in Vilku Avseniku lahko posthumno podelili Prešernove nagrade. »Kakovostna slovenska narodno-zabavna glasba je neupravičeno pogosto deležna slabšalnih oznak, čeprav dokazano razveseljuje in povezuje največ Slovencev doma in po svetu,« so zapisali v SLS in dodali, da so pesmi V dolini tih, Na Golici in mnogo druge nenadomestljive na najrazličnejših dogodkih, še posebno tistih s poudarjeno narodno in domoljubno vsebino. Posthumna podelitev Prešernove nagrade Lojzetu Slaku in bratoma Avsenik bi bil zato po njihovem izrazu priznanja vsem kakovostnim avtorjem in izvajalcem narodno-zabavne glasbe, pomenila pa bi tudi popravo doslej premalo spoštljivega odnosa do te zvrsti glasbe ter njihovih avtorjev in izvajalcev.

Obiskujejo novoregistrirane podjetnike

Kranj – Predstavniki mobilnih enot Finančne uprave RS (Furs) od sredine septembra dalje obiskujejo davčne zavezance, ki so pred kratkim ustanovili podjetje oziroma na novo registrirali dejavnost. Med obiskom jih seznanijo s pravicami in obveznostmi, jim ponudijo pomoč, dajo kontaktne podatke sogovornikov ... »Želimo si, da so davčni zavezanci čim bolj obveščeni in pripravljeni na izzive na davčnem in carinskem področju,« pravijo na Fursu in dodajajo, da so v manj kot dveh tednih obiskali 114 novih podjetnikov. Za nove podjetnike so vzpostavili posebno spletno stran in oblikovali tudi letak.

Objavljen novi razpis Mladi upi

Kranj – Zavod Zavarovalnice Triglav za družbeno odgovorne aktivnosti Vse bo v redu in Zavarovalnica Triglav že devetič zapored objavljata razpis Mladi upi, namenjen mladim talentom, ki jih odlikujejo odlični rezultati, nadarjenost, zagnanost, vizija in osredotočenost na cilj. K prijavi na razpis so vabljeni mladi in nadarjeni posamezniki, stari od šestnajst do devetnajst let, s področij športa, parašporta, umetnosti in mladi raziskovalci oziroma znanstveniki, stari od sedemnajst do dvajset let. Razpis je objavljen na spletni strani <http://www.mladi-upi.si/>, odprt pa je do 14. oktobra letos.

Zagnali človeško centrifugo

1. stran

SUZANA P. KOVAČIČ

Rateče – V Nordijskem centru Planica so v petek skupaj z Evropsko vesoljsko agencijo ESA, ministrstvom za znanost in za gospodarstvo ter Institutom Jožef Stefan (IJS) zagnali posebno napravo, t. i. človeško centrifugo. »Naš namen je, da preučimo, kako bi centrifugo lahko uporabljali za preprečevanje vseh tegob, ki jih imajo astronauti zaradi življenja v vesolju,« je povedal prof. dr. Igor B. Mekjavič, vodja Laboratorija za gravitacijsko fiziologijo na IJS. Kot je pojasnil, astronauti na mednarodni vesoljski postaji porabijo dve uri na dan za telesni trening, s katerim skušajo ohraniti večji del svoje mišične in kostne mase, a kljub temu ob vrnitvi na Zemljo potrebujejo rehabilitacijo. Breztežnost negativno vpliva praktično na vse telesne funkcije. »Zdaj postaja vse verjetneje, da bo optimalna rešitev za vzdrževanje zdravlja in varno vrnitev astronautov na Zemljo v umetni težnosti, ki ji bodo izpostavljeni med bivanjem v vesolju, to idejo je imel že pred stotimi leti slovenski inženir Herman Potočnik - Norordung. Evropska vesoljska agencija ESA zato ustanavlja petletni raziskovalni program, katerega cilj je ugotoviti optimalno strategijo

Foto: Gorazd Kavčič

Od leve: Josef Aschbacher, Igor B. Mekjavič in Franci Petek na odprtju človeške centrifuge

uporabe humane centrifuge s kratko ročico za preprečevanje adaptacije na breztežnost,« je pojasnil Mekjavič. Slovenski strokovnjaki bodo s to posebno napravo na preiskovancih raziskovali, kako bi lahko preprečili izgubo kostne in mišične mase in še druge težave, ki mučijo astronaute med daljšim bivanjem v vesolju. Slavnostnega odprtja se je udeležil tudi generalni direktor Evropske vesoljske agencije ESA dr. Josef Aschbacher, vesel pomembne pridobitve v Planici in tega, da bodo ta center lahko uporabljali tudi njihovi astronauti.

Ko odkrivajo vesolje, vedno radi odkrivajo tudi stvari, ki so uporabne tudi na Zemlji, je poudaril Mekjavič. »Adaptacijske spremembe na breztežnostno

okolje so zelo podobne spremembam, ki jih opazimo pri ljudeh na Zemlji, če so dalj časa neaktivni oziroma priklenjeni na posteljo.« Mekjavič je omenil posledice vse bolj sedečega in neaktivnega življenja, njihove raziskave bi hkrati lahko pomenile pomembna spoznanja v rehabilitacijah po dolgotrajnih boleznih za bolnike s kronično obstruktivno pljučno boleznijo, osteoporozo, sarkopenijo, čezmerno težo, srčno-žilnim poslabšanjem ... Njihovi raziskovalci že sicer sodelujejo z zdravniki v UKC Ljubljana, Klinike Golnik, SB Jesenice ...

Ob tej priložnosti so povedali še nekaj o bogatem raziskovalnem programu v Planiškem laboratoriju IJS. Od ustanovitve laboratorija v Olimpijskem športnem

centru Planica leta 2007 pod vodstvom prof. dr. Mekjaviča izvajajo številne raziskave, kot so hipoksična adaptacija alpinistov, višinski trening športnikov, višinske priprave pripadnikov Slovenske vojske pred odpravo na mirovne misije v azijsko visokogorje, križna adaptacija na hipoksijo in vročino ...

»Kdo ve, mogoče bodo pa spoznanja iz laboratorija IJS enkrat omogočila daljša bivanja ljudi v drugih sferah,« je dejal direktor Zavoda za šport Republike Slovenije Planica dr. Franci Petek, ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Simona Kustec pa je ob zagonu človeške centrifuge povedala: »Gre za izjemen dosežek za Slovenijo, ki bo pomembno prispeval k razvoju znanosti in gospodarstva.«

k

KOMENTAR
URŠA PETERNEL

Bodi sprememba, ki jo želiš videti v svetu

Drugi oktober je svetovni dan nenasilja. Zaznamujemo ga na dan, ko se je leta 1869 rodil Mahatma Gandhi. »Okoli za oko in ves svet bo oslepel,« je med drugim dejal ta borec za mir in nenasilje.

Ob tem dnevu so v jeseniški bolnišnici opozorili na nasilje, ki ga pri svojem delu vsak dan doživlja medicinsko osebje, zlasti medicinske sestre in zdravstveni tehniki, torej tisti "v prvi liniji". Ena od medicinskih sester je pripovedovala o verbalnem nasilju, ko se pacienti in njihovi svojci tako v živo kot po telefonu znašajo nad nič krivim osebjem bolnišnice. Kričijo, žalijo, celo grozijo. Govorila je o strahu medicinskih sester, ki v nočni izmeni ne vedo, ali bo kdo od pacientov postal agresiven. O preobremenjenosti in pomanjkanju medicinskih sester, ki so zdaj deležne še žaljivk ...

Da se nestrpnost z ulic seli v bolnišnice, ugotavlja tudi vodstvo jeseniške bolnišnice, kjer so v letošnjem letu za beležili za četrtino več nasilnih ravnanj nad osebjem kot v enakem obdobju lani. Tudi zato bodo za zaposlene v prihodnje organizirali delavnice, na katerih jih bodo učili komunikacijskih veščin, deeskalacijskih tehnik, ki so namenjene umiritvi agresivnega vedenja, pa tudi osnov samoobrambe.

V zadnjem letu in pol, ko smo že vsi utrujeni od boja z epidemijo, izčrpani od omejitve, negotovosti, strahu, ko smo vsi pod pritiskom, iz marsikoga izbruhnejo najslabše lastnosti. Jeza, agresija, nestrpnost. Ne le nad osebjem v bolnišnicah, temveč tudi v trgovskih centrih, na bencinskih črpalkah ...

Nekateri posamezniki svoje nestrinjanje z epidemiološkimi ukrepi stresajo nad tistimi, ki za razmere niso prav nič krivi. Jezo nad sistemom usmerijo na posameznike ... Res je, pogosto je vzrok za to njihova stiska, strah, negotovost, občutek prikrajšanosti, a to ni opravičilo za nesprejemljivo ravnanje.

Če smo še na začetku prvega vala koronavirusa naivno mislili, da nas bo epidemija združila, da bomo iz situacije izšli boljši ljudje in bo svet postal svetlejši prostor, iz meseca v mesec postaja bolj jasno, da se to ni zgodilo. Izčrpavajoči boj z epidemijo nas je le še bolj razdelil, postali smo nestrpnješi, agresivnejši, le še bolj - razcepljeni.

Tudi zato so pozivi k nenasilju, ki so ob svetovnem dnevu prihajali iz različnih ustanov, tudi jeseniške bolnišnice, še kako pomembni.

A vsakdo mora začeti pri sebi. Gandhi je rekel: »Bodi sprememba, ki jo želiš videti v svetu.«

Če želiš spremeniti svet, najprej spremeni sebe.

Polno cepljenih več kot milijon

Pogoj PC (preboleli, cepljeni) v državni upravi (še) ne velja. Cepljenih je že dober milijon prebivalcev.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Ustavno sodišče je konec prejšnjega tedna zadržalo uveljavitev vladnega odloka, ki v svojem členu določa način izpolnjevanja pogoja prebolelosti in cepljenja za zajezitev širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2 za zaposlene v organih državne uprave, ne pa tudi testiranja. Presoja ocene ustavnosti in zakonitosti je sprožil Policijski sindikat Slovenije. Kot je bilo pojasnjeno v obrazložitvi zahteve, ni mogoče spregledati, da vsi drugi družbeni podsistemi še vedno delujejo ob PCT-pogoju in da vlada ni prepričljivo utemeljila, da bi nadaljnja veljavnost PCT-pogoja za delo v državni upravi tako pospešila širjenje virusa, da bi bilo ogroženo delovanje državne

uprave in s tem države ter javno zdravje.

Minister za javno upravo Boštjan Koritnik obžaluje odločitev, a jo bo spoštoval, je povedal na novinarski konferenci po odločitvi ustavnega sodišča. Poudaril je, da gre zgolj za začasno zadržanje odloka in ne za njegovo razveljavitev. Minister je poudaril, da omenjeni odlok ni uvedel obveznega cepljenja, temveč je bil namen zagotoviti varnejše delovno okolje v prostorih, za katere je vlada neposredno odgovorna. Slovenija je, kar se covida-19 tiče, trenutno v nezavidljivem stanju, je prepričan minister, in »skupna borba vseh bi morala biti, kako premagati to težavo.«

Polno cepljenih v državi je nekaj čez milijon prebivalcev, kar pomeni 48-odstotni delež, a še vedno precej

manj od zelenega cilja. Delež polno cepljenih nad 18. letom starosti je 57-odstoten. Gorenjska statistična regija je malo nad povprečjem. Več kot 60-odstotno precepljenost v starosti nad 18 let so po včerajšnjih podatkih NIJZ (cepimose.si) dosegle občine Bled, Jezerško, Naklo, Preddvor, Šenčur, Škofja Loka, Žiri in Žirovnica.

Zdravstveni dom Škofja Loka je objavil nov urnik hitrega testiranja s hitrimi antigenimi testi (HAGT), ki ga izvajajo v prostorih škofjeloškega TIC-a. To poteka od ponedeljka do četrтка od 12. do 14. ure, ob petkih od 12. do 16. ure, ob sobotah pa od 9. do 12. ure. Na lokaciji TIC-a bo ta četrtek od 8. do 12. ure tudi odprto cepljenje (a brez cepiva Janssen, saj je cepljenje z njim do nadaljnjega ustavljeno).

Ta četrtek od 14. do 16. ure bo odprto cepljenje tudi v Zdravstveni postaji Kranjska Gora, na voljo bo Pfizerjevo cepivo. Občina Kranjska Gora ima sicer še vedno najnižji odstotek precepljenosti na Gorenjskem, delež polno cepljenih nad 18 let je bil včeraj 48,9 odstotka.

Sedemdnevno povprečje okužb je nekoliko padlo in znaša približno 870, žal pa se še naprej polnijo bolnišnice, po včerajšnjih podatkih je bilo hospitaliziranih 431 covidnih bolnikov, od tega jih je 122 potrebovalo intenzivno terapijo. Samo v soboto je umrlo pet covidnih bolnikov, v nedeljo osem.

Stroka opozarja, da se je zelo zgodaj začela tudi sezona okužb dihal, največ jih je med otroki in mladostniki, vendar bodo ob morebitnem širjenju respiratornih virusov ogroženi tudi starejši.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Urša Peternel

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Maša Likosar, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, srede od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 2,00 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Ogrevanje bo dražje za polovico

Za okrog 4200 odjemalcev v jeseniški občini se je v petek začela ogrevalna sezona, a zneski na položnicah za oktober bodo za petdeset odstotkov višji od septembrskih.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Prejšnji petek se je v jeseniški občini za objekte, priključene na vročevod, začela ogrevalna sezona. Gre za okrog 150 stanovanjskih (z več kot štirimi stanovanji) in poslovno-stanovanjskih objektov oziroma skupaj okrog 4200 odjemalcev. Za njihovo ogrevanje skrbi podjetje ENOS OTE, ki za Občino Jesenice kot koncesionar opravlja gospodarsko javno službo oskrbe s toploto. Kot je povedal direktor podjetja Robert Pajk, se bo ogrevanje letos tudi na Jesenicah – tako kot v drugih občinah – podražilo. Povprečna cena ogrevanja za mesec oktober bo tako od septembrske cene višja za okrog petdeset odstotkov, je napovedal direktor.

Glavni razlog za višje cene je ogromno zviševanje cene zemeljskega plina in cene emisijskih kuponov, je pojasnil, pri čemer še ne morejo napovedati, kako se bodo cene gibale v prihodnjih mesecih. Dobavitelj toplote za ENOS OTE je sicer podjetje ENOS.

Število odjemalcev, priključenih na vročevod v jeseniški občini, se zadnjih pet let bistveno ne spreminja. Se je pa v zadnjih desetih letih

količina odjemalcem prodane toplote (merjeno v MWh) zaradi varčevanja pri odjemalcih, energetske sanacije večstanovanjskih objektov in stalnega posodabljanja vročevodnega omrežja zmanjšala za okoli trideset odstotkov.

Podjetje ENOS OTE je lani poslovalo z dobičkom iz poslovanja v višini nekaj manj kot 115 tisoč evrov. Dejavnost oskrbe s toploto je na Jesenicah vrsto let prinašala izgubo, po Pajkovem pojasnilu pa je izboljšanje poslovanja predvsem »posledica optimizacije delovnih procesov, sprotnega izvajanja postopkov izterjave pri neplačnikih in vpliva mehanizma regulacije cene MWh toplote ob upoštevanju planirane in realizirane prodaje toplote«.

Bodo pa dobiček iz poslovanja tako kot v preteklih letih upoštevali pri mesečnih izračunih prodajne cene MWh toplote.

»To pomeni v prihodnji kurilni sezoni nižje končne prodajne cene MWh toplote, kot bi jih lahko uveljavili ob obveznem upoštevanju mehanizma regulirane cene toplote,« je še napovedal direktor.

Jeseniško vročevodno omrežje je sicer peto največje v državi.

Medgeneracijski center že dobiva končno podobo

Stavba, v kateri bodo prostori knjižnice, Ljudska univerza Radovljica bo v njih izvajala programe medgeneracijskega sožitja, Dom dr. Janka Benedika pa programe za starejše, naj bi bila po načrtih nared do prihodnje pomladi.

MARJANA AHAČIČ

Bled – Gradnja medgeneracijskega centra na Bledu teče po načrtih, zagotavljajo na tamkajšnji občinski upravi. Objekt, ki ima več kot 1500 kvadratnih metrov notranjih površin, 82 kvadratnih metrov lože in terase, 560 kvadratnih metrov zunanjih zelenih in 250 kvadratnih metrov zunanjih peščenih površin, naj bi bil nared do prihodnje pomladi.

»Medgeneracijski center bo predstavljal raznovrstno okolje, ki vsebuje vse funkcionalne, družbene in prostorske elemente, ki jih običajno najdemo v širši urbani okolici. Uporabnikom bo zagotavljal kvalitetno okolje, ki presega zgolj zagotovitev funkcionalnih potreb in ustvarja nov kulturno-družabni center kraja,« napovedujejo. Stavba je zasnovana tako, da so mirne dejavnosti orientirane na zelene in zaščitene zunanje prostore, stran od prometa. V projektu je predvideno, da se v prostorih lahko sočasno zadržuje do okoli 120 obiskovalcev različnih programov in do sedem zaposlenih.

Objekt ima predvideno raznoliko programsko vsebino, ki bo, tako načrtujejo, kot celota tvorila kulturno-družabni center kraja. Stavba blejskega medgeneracijskega centra je zasnovana kot lesena skoraj ničenergijska stavba.

Prostori so razporejeni v treh etažah: v pritličju bo večnamenska dvorana, ki jo bo mogoče pregraditi v tri učilnice, pisarni in večnamenski prostor. V prvem nadstropju bodo okoli galerijskega hodnika nanizani prostori z različno programsko vsebino: telovadnica, garderoba za obiskovalce, računalniška učilnica, klubska soba in družabni prostor s kuhinjo. Drugo nadstropje bo namenjeno izključno knjižnici.

Ta bo z veliko letno teraso imela tudi neposredno dostopni zunanji prostor, ki omogoča branje in druge dejavnosti knjižnice, ki se lahko izvajajo na prostem. Center bodo uporabljali Knjižnica Antona Tomaža Linhartta Radovljica – Knjižnica Blaža Kumerdeja Bled, Ljudska univerza Radovljica za izvajanje programov medgeneracijskega sožitja, druženja, sodelovanja z društvi in podobno ter Dom dr. Janka

Benedika za izvajanje programov za starejše.

Vrednost izvedbe gradnje je 3,5 milijona evrov, vrednost celotne investicije pa je 4,8 milijona evrov, slednje poleg gradnje vključuje tudi nakupe zemljišč, izdelave investicijske in projektno dokumentacije, gradbeni nadzor ter nakup in montažo opreme, so pojasnili na občinski upravi. Za projekt so pridobili nepovratno subvencijo Eko sklada, ki znaša skoraj 660 tisoč evrov.

Projekt kolesarske steze in komunalna ureditev Žej

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Občina Naklo ima za ureditev kolesarske steze med Spodnjimi Dupljami in Strahinjem zagotovljena sofinancirana evropska sredstva. Kot je občinsko vodstvo pojasnilo svetnikom na zadnji seji občinskega sveta, so izvedli javno naročilo za izbor izvajalca del, a so obe prispeli ponudbi morali zavrniti, ker sta presegle načrtovana sredstva. Domači župan Ivan Meglič je pojasnil, da so se cene gradbenih storitev letos povišale za približno dvajset odstotkov. Projekt izgradnje kolesarske steze mora občina sicer izvesti v prihodnjem letu, še letos pa bodo objavili novo javno naročilo in razliko zaradi podražitve financirali s proračunskimi sredstvi. To so s sklepom občinskega sveta zagotovili s prerazporeditvijo

sredstev iz Načrta razvojnih programov (NRP), ker projekta obnove vodohrana Pivka in ureditve Pokopališke poti letos še ne bosta realizirana v celotnem obsegu.

Na Občini Naklo so ureditev komunalne infrastrukture Žeje predvideli v naslednjem letu, ker pa so bili s projektno dokumentacijo uspešni in gradbeno dovoljenje pričakujejo v kratkem, bodo projekt lahko začeli izvajati že letos. Za to bodo sredstva prav tako zagotovili s prerazporeditvijo iz NRP, ker sta rekonstrukcija ceste Strahinj–Cegelnica in gradbena obnova vodovodov na relaciji Duplje–Podbrezje preneseni v naslednje leto. Župan Meglič je k temu pojasnil, da zemljišča v Cegelnici še odkupujejo in obstaja skrb, da jim tega v celoti do konca leta ne bo uspelo realizirati.

Že četrti razpis za direktorja muzeja

Saga o (ne)imenovanju direktorja Gornjesavskega muzeja Jesenice se vleče že od konca leta 2019.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Na spletni strani Občine Jesenice je objavljen razpis za prosto delovno mesto direktorja javnega zavoda Gornjesavski muzej Jesenice. Kandidati imajo petnajst dni časa za prijavo, mandat direktorja pa traja pet let. Ta čas muzej kot vršilka dolžnosti direktorice vodi dolgoletna direktorica Irena Lačen Benedičič.

Tokratni razpis je že četrti po vrsti, trije so bili neuspešni, saga o (ne)imenovanju direktorja muzeja pa se vleče že od konca leta 2019.

Tokrat se je na prvi razpis prijavila le dotedanja direktorica Irena Lačen Benedičič, ki so jo na Jesenicah tudi potrdili. A se je zataknilo v drugi občini soustanoviteljici, Občini Kranjska Gora, saj kranjskogorski občinski

svetniki k imenovanju niso dali soglasja.

Razpis za izbiro direktorja so tako lansko jesen ponovili, tokrat pa se je nanj poleg Lačen Benedičičeve

sveta na Jesenicah zatem sklep o njenem imenovanju umaknili. Obenem pa so omenjeno ponovno imenovali za vršilko dolžnosti direktorice.

Ustanoviteljici Gornjesavskega muzeja Jesenice sta Občina Jesenice in Občina Kranjska Gora. A med samim postopkom izbire direktorja se je izkazalo, da Jesenicam soglasja Kranjskogorčanov k imenovanju direktorja sploh ni treba pridobiti. Občina Jesenice ima namreč več kot polovični soustanoviteljski delež. Tako Kranjsko Goro vprašajo zgolj za mnenje, o imenovanju direktorja pa dokončno odloči jeseniški občinski svet.

ve prijavil še kustos v muzeju dr. Marko Mugerli. Po predlogu jeseniške komisije za volitve in imenovanje naj bi za direktorico potrdili Lačen Benedičičevo, a so na decembrski seji občinskega

Aprila letos so razpis ponovili že tretjič, tudi tokrat sta se prijavila Lačen Benedičičeva in dr. Mugerli. Jeseniška komisija za volitve in imenovanja je občinskim svetnikom tokrat

predlagala, naj za direktorja potrdijo dr. Mugerlija. A na seji občinskega sveta ni dobil dovolj glasov podpore in tako so postopek imenovanja ponovno ustavili.

Zdaj so torej objavili nov, že četrti razpis. V dosedanjih razpravah so se mnenja kresala zlasti glede vodstvenih izkušenj, ki naj jih kandidat dr. Mugerli ne bi imel. A izkazalo se je, da v odloku o ustanovitvi javnega zavoda ta pogoj ni naveden, zato ga tudi v razpis ne morejo vključiti. Prav zato, ker ima več vodstvenih izkušenj, je tudi svet zavoda dal prednost Ireni Lačen Benedičič. Po pričakovanjih naj bi o imenovanju direktorja jeseniški občinski svetniki ponovno odločali še letos, "vedejstvo" pa se Lačen Benedičičevi izteče konec februarja.

Poljski ravnatelji na obisku

V občini Naklo je bilo na delovnem obisku sedem ravnateljev osnovnih šol iz pobratene poljske občine Nakło nad Notecią. Kar je zanimivo in kar so najbolj pohvalili, so bili urejenost šolske infrastrukture in način dela v šolah in vrtcu, slovensko gostoljubje, čistost okolja in vtis miru, mirnega bivanja.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Poljski gostje, ravnatelji sedmih šol, ki so bili v občini Naklo na obisku v drugi polovici septembra, so si najprej ogledali potek dela na Osnovni šoli Naklo in v vrtcu, v Walfdorfski šoli in Biotehniškem centru Naklo ter izmenjali izkušnje. »Priložnost smo imeli pogledati, kako poteka vzgoja in izobraževanje od samega začetka, torej od vrtca, do visoke šole. In počutili smo se dobrodošli. Vključeni smo bili v del pouka, v proces, se pogovarjali z učenci, študenti, učitelji ter začutili dobro vzdušje in medsebojne odnose. Navdušeni smo bili nad urejenostjo šolske infrastrukture, videli smo tudi malo drugačne rešitve, drugačen sistem. Največji vtis na nas pa je naredil vrtec, tega vam prav zavidamo,« so povedali ravnatelj Alina Sławkowska, Ewa Miłosierna, Anna Mackonska, Halina Lubiszenska, Tomasz Rompalski, Adela Karnikonska in Inona Szpińska. Seveda so omenili našo očitno posebnost – copate tudi v vrtcu in šolah.

V uradnem delu je sledil obisk župana Občine Naklo Ivana Megliča. »Zelo

Poljski ravnatelji so obiskali tudi župana Ivana Megliča.

smo veseli, da je sodelovanje med našo in vašo občino ponovno zaživelo, da doživljamo te lepe in zanimive izmenjave,« je poudaril župan Meglič in v nadaljevanju predstavil delo, aktivnosti in življenje v domači občini, ki je po obsegu in številu prebivalcev precej manjša od poljske Nakło nad Notecią. Povedal je nekaj o gospodarstvu in podjetništvu ter industrijski coni, ki se hitro razvija, pa o kmetijski dejavnosti, ki ima v občini bogato tradicijo. Omenil je turistični potencial z namestitvenimi zmogljivostmi in naravnimi danostmi v občini in v neposredni bližini.

Poljskim gostom je predstavil aktivnosti v skrbi za starejše občane, od doma za starejše, projekta Prostofer, pomoči na domu, dostave kosil, v pripravi je tudi projekt dnevnega varstva, da bi starejši lahko čim dlje živeli v domačem okolju ... Omenil je medgeneracijski center v Naklem, mladinski športni park, gradnjo novega nogometnega igrišča, sodobno knjižnico, e-polnilnice za avte in kolesa, poudaril dogovarjanje za ponovno vzpostavitev železniškega potniškega prometa v Naklo ...

»Dodana vrednost, ki smo jo doživeli, je gostoljubje, prisrčen sprejem in

zagotovo se bomo tudi kot turisti vrnili v Slovenijo,« so bili enotni poljski ravnatelji, ki bodo, tako so zagotovili, dobre prakse prenesli tudi v svojo občino. Pri tem so mislili tudi na vse aktivnosti, ki pri nas že potekajo v skrbi za starejše, kajti prebivalstvo se stara tudi na Poljskem. Pohvalili so skrb za varstvo okolja in pa rože – te so povsod. Dobili so vtis mirnega bivanja, vsaj v občini Naklo, kjer so preživeli največ časa. Nekaj prostega časa so poljski ravnatelji namenili tudi ogledu kulturnih in turističnih znamenitosti, predvsem nakelske občine in širše Gorenjske.

Za še odzivnejšo občinsko upravo

Klemen Srna je septembra nastopil petletni mandat direktorja občinske uprave Občine Tržič.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Klemen Srna je bil od februarja letos najprej vršilec dolžnosti direktorja tržiške občinske uprave, septembra pa je nastopil polni mandat direktorja. »V življenju, še posebej po nekajletnem obdobju, je treba stremeti tako k osebnemu kot poklicnemu na-

naročil, leta 2019 je postal vodja občinskega Urada za gospodarstvo in družbene dejavnosti.

»Pri delu na položaju direktorja občinske uprave bom zasledoval cilj vzpostavitve še bolj profesionalne in odzivne občinske uprave, ki jo vodita načeli zakonitosti in učinkovitosti. Velik poudarek že dajemo digi-

Klemen Srna / Foto: Gorazd Kavčič

predku. Zato me vodi želja po novih izzivih ter pripravi, izvajanju in vodenju odgovornejših nalog,« je povedal ob imenovanju. Po izobrazbi je univerzitetni diplomirani politolog, diplomiral je na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani s področja tujih neposrednih investicij. Njegovo prvo delovno mesto je bilo v družbi RR & CO, raziskave, razvoj in prenos znanja, kjer je bil svetovalec za nepovratna sredstva. Zatem je bil v Državnem zboru Republike Slovenije strokovni sodelavec za področja razvoja, javnih financ in gospodarstva. Decembra leta 2011 se je zaposlil na Občini Tržič – najprej kot višji svetovalec za pripravo in vodenje različnih razvojnih projektov ter izvajanje javnih

talizaciji, kjer bomo s sodelavci te procese nadgrajevali, z namenom, da omogočimo boljše storitve za občane. Pomembno se mi zdi izpostaviti, da ni pomemben zgolj posameznik, ampak celoten kolektiv, ki vse to lahko uresniči. Trenutno so naše naloge močno povezane s pripravo in izvedbo več pomembnejših projektov, kot so komunalno opremljanje aglomeracije Tržič, energetska sanacija gradu Neuhaus in Tržiškega muzeja ter priprava projektov prizidka k Zdravstvenemu domu Tržič ter Izobraževalnega in športnega središča v Križah, razvoj turizma ...« je sklenil Klemen Srna, ki od leta 2010 živi v Radovljici, pred tem pa je ves čas živel v Trzinu in pravi, da ostaja ponosen Tržičan.

Dom potrebuje zdravnika

ALENKA BRUN

Preddvor – V Preddvoru so svetniki na septembrski seji občinskega sveta imeli v prvi obravnavi tudi Odlok o podelitvi koncesije za opravljanje javne službe v osnovni zdravstveni dejavnosti v občini Preddvor na področju splošne medicine v Domu starejših občanov Preddvor.

Pobudo za podelitev koncesije je posredovalo vodstvo Osnovnega zdravstva Gorenjske (OZG) – ZD Kranj, razlog pa je pomanjkanje zdravstvenega osebja, zaradi

česar OZG ne more več zagotavljati ustrezne oskrbe v Domu starejših občanov Preddvor.

Občina mora skladno z Zakonom o zdravstveni dejavnosti na koncesijski akt predhodno pridobiti soglasje Ministrstva za zdravje in Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), s čimer lahko začne takoj, ko je prva obravnava občinskega sveta uspešna.

Po sprejemu in uveljavitvi odloka pa se opravi javni razpis za podelitev koncesije izbranemu ponudniku in sklne koncesijska pogodba.

Banka Slovenije z medaljami ob jubileju

Ljubljana – Banka Slovenije (BS) je 30. obletnico ustanovitve zaznamovala tudi z izdajo zlatih in srebrnih medalj, ki jih je od včeraj dalje možno kupiti na blagajni BS in pri prodajnih agentih družbe Moro & Kunst. V prodaji je petsto zlatih medalj po ceni 600 evrov in tisoč srebrnih medalj po ceni 60 evrov za kos. Banka Slovenije ponuja kupcem tudi omejeno število medalj, skovanih leta 2011 ob 20-letnici BS. Kupcem bodo ponudili šestdeset kompletov štirih zlatih in srebrnih medalj, skovanih ob 20- in 30-letnici BS, po ceni 1500 evrov ter 250 srebrnih medalj, skovanih ob 20-letnici, po ceni 70 evrov. Ker za medalje, izdane ob 20-letnici, pričakujejo večje povpraševanje, bodo izvedli žreb, prijave zainteresiranih kupcev pa bodo na spletni aplikaciji sprejemali do 3. novembra.

Zagovarjal bo politiko mladih

Tržič – Po odstopu Anžeta Perčiča z mesta tržiškega občinskega svetnika so občinski svetniki na nedavni seji potrdili mandat nadomestnemu članu z liste SDS Jaku Jankovcu. Jankovec je povedal: »V čast in ponos mi je, da bom v Občinskem svetu Občine Tržič zagovarjal politiko mladih, da bo naš glas slišan, in upam, da tudi uslišan. Zagotovo bo moje glavno vodilo, da do konca mandata mlade aktivno vključimo v občinsko politiko, dolgoročno pa si srčno želim, da bi Tržič zopet vrnili med najmočnejša industrijska središča v Sloveniji, saj bi s tem mesto ponovno zaživelo.«

DNEVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

v Knauf Insulation Experience Centru
v Škofji Loki, Trata 32. Več na
www.knaufinsulation.si

DODATNI
POPUSTI!

KNAUFINSULATION

11. – 15. 10. od 12. do 18. ure in 16. 10. od 9. do 13. ure.

Potrdili rebalans

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Cerkljanski občinski svetniki so na zadnji seji prejšnji teden sprejeli drugi rebalans občinskega proračuna, s katerim so prerazporedili sredstva v skupni višini 71 tisoč evrov. Prihodki poročila so se povečali za dobrih 113 tisoč evrov in znašajo 11,34 milijona evrov, odhodki pa so višji za 878 tisoč evrov in tako znašajo dobrih 19 milijonov evrov.

Dodatnih 569 tisoč evrov so namenili za gradnjo krvavškega vodovoda, ki

aktivno poteka v občini. Z rebalansom so med drugim zagotovili tudi 150 tisoč evrov za Gasilsko zvezo Cerklje, ki jih bodo namenili za nakup in predelavo vozila s požarno lestvijo. Investicija naj bi sicer znašala več kot pol milijona evrov.

Dodatnih sedemdeset tisoč evrov so namenili za vzdrževanje občinskih cest, za 47 tisočakov so povečali tudi sredstva za gradnjo kanalizacije v Zalogu, dodatnih dvajset tisoč evrov pa so namenili za javno razsvetljavo.

Za manj zavržene hrane

Škofja Loka – V sklopu aktivnosti ob mednarodnem dnevu ozaveščanja o izgubah hrane in odpadni hrani, ki smo ga zaznamovali v sredo, so Ekologi brez meja v sodelovanju z Lidlom Slovenija zasnovali tudi projekt Hrana svoje mesto najde – občinska iniciativa za manj zavržene hrane. S tem naj bi poskrbeli za celostno preprečevanje in zmanjševanje količin zavržene hrane na ravni lokalnih skupnosti. Za sodelovanje v pilotnem projektu Hrana svoje mesto najde so med občinami iz mreže Zero waste Slovenija izbrali občino Škofja Loka. V okviru projekta bodo iskali možnosti za zmanjšanje zavržkov hrane znotraj treh ciljnih skupin: javnega sektorja, gospodarskih subjektov in gospodinjstev. »Na poti proti zero waste iniciativi smo v Škofji Loki veseli, da lahko v sklopu tega projekta posvetimo posebno pozornost zavrženi hrani, ki od nas ne zahteva globokih prilagajanj, le našo odločitev in nekaj sprememb vedenja,« je poudaril župan občine Škofja Loka Tine Radinja, ki verjame, da tako lahko hitro naredimo razliko, ki je pomembna. Projekt se bo sklenil s Slovenskim dnem brez zavržene hrane, ki smo ga na pobudo Lidla Slovenija prvič zaznamovali 24. aprila in je bil tudi glavni povod za začetek konkretnega sodelovanja med trgovcem in okoljevarstveniki, so še pojasnili v društvu Ekologi brez meja.

Tominškova pot na Triglav je obnovljena in odprta

Mojstrana – S Planinske zveze Slovenije so sporočili, da je priljubljena Tominškova pot, ki je ena najstarejših planinskih poti v Sloveniji in prva, ki je bila nadelana s pomočjo sredstev iz slovenskih virov in je zato postavljena na prav posebno mesto med slovenskimi planinskimi potmi, obnovljena in znova odprta. Zaradi hudourniških voda, podora in poškodovanih varoval je bila namreč pot več mesecev zaprta. Obnove poškodovanih varoval se je lotila tehnična skupina osmih markacistov Planinske zveze Slovenije, pri tem pa jim je pomagala tudi družba Slovenski državni gozdovi, ki je poskrbela za pridobitev potrebnega lesa, in Slovenska vojska, s pomočjo katere so material do delovišča lahko dostavili s helikopterjem.

Tehnična skupina markacistov PZS po obnovi Tominškove poti / Foto: Edvard Tomšič

Občina kupuje zemljišče v Poslovni coni Hrastje

Kranj – Kranjski mestni svetniki so na zadnji seji soglašali z osnutkom prodajne pogodbe za nakup zemljišč na območju poslovne cone Hrastje. Mestna občina Kranj bo za 38.795 kvadratnih metrov državnih zemljišč uveljavila predkupno pravico, za ta zemljišča pa bo na podlagi opravljene cenitve tržne vrednosti plačala nekaj manj kot 3,35 milijona evrov brez DDV oziroma 4,08 milijona evrov z DDV.

Obnavljajo športni park

Mestna občina Kranj na Golniku obnavlja športni park Tivoli, ki ga je prejela v last konec lanskega leta, v Stražišču postavljajo poligon za vadbo na prostem, na Planini pa kolesarski poligon.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na Golniku so začeli obnavljati športni park Tivoli, ki ga je v preteklosti upravljala Klinika Golnik, konec lanskega leta pa je zemljišča prenesla v last Mestne občine Kranj (MOK). Na MOK-u so pojasnili, da so se za obnovo odločili, ker je bil športni park zaradi nezadostnega vzdrževanja v slabem stanju in deloma tudi nevaren za uporabo, obenem pa gre tudi za edino športno površino z roketnim, košarkarskim, odbojgarskim igriščem in baliniščem v Krajevni skupnosti Golnik. Zemljišča bodo odslej namenjena športno-rekreativni dejavnosti in medgeneracijskemu sodelovanju, saj je v bližini vrtec in stanovanjsko naselje, so razložili.

Vsa tri asfaltna igrišča bodo na novo preplastili s finim asfaltom in obnovili talne označbe. Zamenjali bodo košarkarske table z obroči in roketne gole z mrežo, na odbojgarskem in roketnem igrišču pa namestili lovilno mrežo v dolžini najmanj šestdeset metrov in ograje v dolžini

Obnovo športnega parka na Golniku bodo končali do konca novembra. / Foto: Simon Šubic

približno štirideset metrov. Balinarsko stezo bodo utrdili in nanjo nasuli pesek, obnovili bodo tudi leseno ograjo. Skupna vrednost investicije je nekaj manj kot 66 tisoč evrov, od tega bo država prispevala skoraj 23 tisoč evrov, preostanek pa MOK. Dela bodo predvidoma končali v novembru.

Delo potekajo tudi pod Šmarjetno goro, kjer postavljajo poligon za vadbo na prostem. Občina bo projektu namenila 23.500 evrov,

plezala z dobavo in montažo po pogodbi z Olimpijskim komitejem Slovenije – Združenjem športnih zvez donirala Slovenska industrija jekla. »Dolej je v Sloveniji 14 podobnih poligonov in tudi kranjski bo imel svoje-vega ambasadorja, uspešnega kolesarja Mateja Mohoriča. Odprtje nove pridobitve za rekreacijo bo predvidoma v sredini oktobra,« so sporočili z občine.

Na zelenici med stanovanjskimi bloki na Planini

1 pa že potekajo priprave za gradnjo kolesarskega poligona oziroma t. i. pumptracka z dostopnimi potmi in urejeno okolico z urbano opremo. Nov asfaltni kolesarski poligon bo primeren za vse velikosti koles, rolke, rolerje in skiroje. Skupna površina poligona in zelenih površin bo 230 kvadratnih metrov, približno 16.500 evrov vreden projekt pa bo končan predvidoma do začetka novembra.

V Kranju izredna seja o občini Golnik

◀ 1. stran

»Glede na vse razvojne potencialne, ki jih ima, bi se lahko relativno kmalu povsem približala najbolj uspešnim gorenjskim občinam, kot so Cerklje, Šenčur, Naklo, Preddvor, Tržič ...« so med drugim še zapisali vlagatelji. Ob tem so tudi poudarili, da Kranj z izločitvijo severnega dela ne bi izgubil statusa mestne občine, prav tako bo še naprej ostal upravno, gospodarsko in kulturno središče gorenjske regije. Predlagatelji posvetovalnega referenduma upajo, »da bodo namen zainteresirane ciljne skupine prepoznali tudi ostali poslanci ter podprli naš predlog za izvedbo predlaganega referenduma.«

Rakovec: Nova občina bi bila najbolj zadolžena

Kranjski župan Matjaž Rakovec pa pravi, da finančna vzdržnost življenja in razvoja severnega območja Kranja ni zagotovljena. Prav tako se ne strinja, da je to območje glede investicij in razvoja zapostavljeno.

»Prav v tem mandatu podeželskim območjem posvečamo veliko pozornosti. Računamo, da bo prav na območju severnih sedmih krajevnih skupnosti realizirano za okoli 26,6 milijona evrov investicij – največ GORKI2, prometnice, komunalna infrastruktura, obnova športnih objektov, vrtca, kulturnega doma, energetske sanacije, digitalizacija in tako naprej. Vse to pove, da je pobuda za novo občino slaba in vzbuja dvom, ali se predlagatelji zavedajo, kaj predlagajo. Menimo, da je v škodo vsem prebivalcem mestne občine Kranj,« je Rakovec v odzivu na vložitev predloga za razpis referenduma ponovil že znano stališče. Ob tem je vnovič opozoril, da bi bila po izračunih MOK nova občina Golnik zaradi izvedenega projekta GORKI2 na njenem območju že ob nastanku najbolj zadolžena slovenska občina s 1.149 evri dolga na prebivalca, medtem ko je zadolženost MOK konec lanskega leta znašala 321 evrov na prebivalca.

»Ocena možnih prihodkov nove občine je okoli 9,3

milijona evrov letno, prav toliko so ocenjeni stroški za delovanje oziroma izpolnjevanje izvornih nalog občine (občinska uprava, družbene dejavnosti, gospodarske javne službe, kreditne obveznosti). Iz prihodkov tako ni videti denarja za investicije v višini štirih milijonov letno, kot računajo pobudniki, tudi če so še tako racionalni pri stroških. Veliko manj možnosti je tudi za pridobitev sredstev sofinanciranja Evropske unije ali države, kot jih ima mestna občina. Prav tako bi za začetek potrebovali investicijo v še eno devetletno osnovno šolo, saj podružnic, ki so vezane na osnovne šole v MOK, ne bi bilo več,« še opozarja Rakovec.

CI: Okoliške občine mnogo bolj razvite

V Civilni iniciativi (CI) S Kranj pa so zaradi vložitve predloga za razpis referenduma seveda zadovoljni. Njen član Martin Leskovar s Kokrice je spomnil, da ima pobuda za novo občino že sivo brado, saj je bila

obravnavana v državnem zboru ob koncu prejšnjega stoletja. »V tem času so se ustanovljale občine iz okolice, ki so danes mnogo bolj razvite. Sodelujem v CI, ker vidim, da je bila takrat, da nismo ustanovili svoje občine, storjena napaka. Pogledajte, kje so te občine danes; Cerklje so najbolj razvita občina v Sloveniji,« je dejal.

»Žal smo, podobno kot v prejšnjem primeru, deležni neosnovanih govoric in velike skrbi za našo prihodnost. Moja stranka NSi je v našem primeru v Kranju odločila, da nam bo slabše, in je glasovala proti. Mi pa vidimo v novi občini možnosti razvoja, podobno kot ga imata Naklo in Šenčur, in skladnega razvoja podeželja, kot ga podpira naša stranka NSi,« pa se je Leskovar odzval na odločitev poslancev NSi, katere član je tudi sam, da se ne podpišejo pod predlog za razpis referenduma. Predloga ni podprl tudi kranjski poslanec SDS Branko Grims, čeprav je velika večina poslancev največje koalicijske stranke svoj podpis prispevala.

Turistična sezona boljša od pričakovanj

Na Jezerskem turistični delavci ugotavljajo, da je bilo Jezersko za domačega gosta do začetka koronasituacije tipična izletniška destinacija, kar pa se je v času epidemije začelo spreminjati. S stališča turizma je Jezersko butična destinacija – in glede na videno in slišano želi to tudi ostati.

ALENKA BRUN

Jezersko – Tako Turistično-informacijski center (TIC) kot Turistično društvo (TD) Jezersko se strinjata, da so letošnjo pomladno turistično sezono začeli bolj klavrno, vendar se je že julija slika začela spreminjati. Tudi zaradi turističnih bonov so Slovenci odkrili Jezersko, vendar so jih potem v nadaljevanju prehiteli tujci. V TIC menijo, da so »absolutni zmagovalci« letošnjega

odlična. Slovenskih gostov je bilo v primerjavi s tujimi približno polovico. Profil njihovega gosta pa so pretežno umirjeni pari in družine, letos pa je bilo tudi veliko ljubiteljev gora, ki iščejo nastanitev za eno noč.

Se pa Jezersko poleg prenovljenih Šenkove domačije ponša tudi z butičnim hotelom Vila Planinka. V Šenkovi domačiji sta pred desetimi leti Polona in Andrej Karničar videla potencial in so se začeli ukvarjati s turizmom.

je Šenkova domačija, tudi Jezersko postaja del zelene sheme slovenskega turizma, izvemo. Nedavno je luč sveta ugledala tudi kar debela knjiga Saše Roškar in Polone Zalokar z naslovom Šenkova domačija na Jezerskem, 500 let. Domačija beleži dobro poletno sezono, je bil pa tudi zanjo prihod korone šok brez primere, kot se izrazi Karničar.

Vila Planinka pa je dvema kapama, ki ji ju je podelil Gault & Millau Slovenija, ob bok postavila še pred kratkim prejeti Michelinov krožnik, kar daje veliko priznanje njihovi kulinariki.

Lastnik Vile Planinka Marjan Batagelj je v pogovoru s turističnimi novinarji ob zadnjem obisku Jezerskega ravno tako omenil turistične bone, a poudaril, da imajo v hotelu 23 sob, tako da ko so polne, so pač polne. Ko so Vila Planinka odprli, so izrazito prevladovali tuji gostje, pravi Batagelj, potem pa je koronasituacija postavila stvari na glavo in je sedaj vsakih približno polovica. Tisti, ki želijo pri njih unovčiti turistične bone, pa enostavno iščejo naslednje možne termine. Čeprav je morda videti, da so najbolj zasedeni ob koncih tedna, dodaja Batagelj, so med tednom kar enako. »Takrat je bistveno

V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja so na razglednicah takole ovekovečili Hotel Kazina na Jezerskem. Nekoč markantna stavba je na koncu dočakala precej neslavno propadanje, dokler je niso porušili. Danes je na tem mestu nekakšno makadamsko parkirišče, v prihodnosti pa naj bi tu ponovno zrasel počitniški objekt.

Marjan Batagelj

poletja Nemci, Čehi in Belgijci, Nemci pa so bili tisti, ki so glede na statistiko prvega polletja ostali na Jezerskem več kot tri dni.

V kampu in glampingu Cvet gora ugotavljajo, da je bila njihova sezona več kot

Domačija je nedavno prejela tudi Steletovo nagrado, je izjemno zeleno usmerjena in je s strani ustreznih institucij prejela tudi certifikate in še kakšno dodatno priznanje na tem področju. Z nekaterimi ponudniki, kot

več miru. Je pa res, da slovenski gost najprej pogleda vremensko napoved, in če je ta slaba, nastanitev stornira,« še pojasni.

Batagelj je tudi eden tistih, ki menijo, da bo po koncu trenutne situacije treba začeti v turizmu razmišljati drugače – splošno gledano. »Spreminjajo se struktura, navade, obnašanje gostov in veliko je pogojev, ki jih včasih ni bilo. Gost dejansko išče okolje, v katerem se počuti varno.« Mimogrede je nakazal, da se bo

v prihodnosti Vila Planinka na Jezerskem pridružil nov turistični objekt, in sicer na mestu nekdanjega Hotela Kazina – v središču Jezerskega, kjer je sedaj neke vrste makadamsko parkirišče. Batagelj se že intenzivno ukvarja z dokumentacijo in razmišlja, da bodo v zvezi s tem v prihodnosti razpisali tudi arhitekturni natečaj, saj gre za najstarejšo veduto na Jezerskem. Rad bi tudi, da bi bil na koncu objekt skoraj neviden za prišleke in domačine, kar pomeni, da bi se zli z

okolico, da bi bili avtomobili »pospravljani«, ravno tako servisni prostori. V prvi vrsti pa je o novem projektu začel razmišljati, ker Vila Planinka nima prave velnes ponudbe oziroma je z njo zelo omejena. Razmišlja tudi v smeri kongresnega turizma, primarno pa predvsem o centru dobrega počutja. Upa, da bi mu zamisel uspelo uresničiti v treh, štirih letih, kar bi bilo čudovito, še dodaja. Zaveda pa se, poudarja, da bo končni koncept soustvarjalo tudi Jezersko.

Obnavljajo vodovodno omrežje

V Šenčurju so obnovili vodovodno omrežje na odseku Pipanova cesta–Srednja vas in odseku Gasilske ceste. Investicije v vodovod pa načrtujejo tudi v prihodnje.

ALEŠ SENOŽETNIK

Šenčur – V Občini Šenčur so letos izvedli dve večji obnovi vodovodnega omrežja. Prvo na skoraj petstometerskem odseku Pipanove ceste proti Srednji vasi, drugo pa na odseku Gasilske ceste, kjer so tokrat obnovili 390 metrov omrežja.

»Glede na to, da je bila obstoječa infrastruktura že dotrajana, je bilo treba pristopiti k obnovam. Predvsem je pomembno, da smo začeli obnovo vodovoda, še posebej glede na precejšnje izgube in poškodbe. Obstoječe cevi smo nadomestili s sodobnejšimi in obstojnejšimi materiali,« nam je pojasnil šenčurški župan Ciril Kozjek, in dodal, da bodo prenove na trasi nadaljevali tudi v prihodnje.

»Pri obeh investicijah, ki smo jih izvajali skupaj s

V Šenčurju obnavljajo vodovodno omrežje, ob tem pa celostno urejajo tudi ostalo komunalno infrastrukturo.

Komunalno Kranj kot upravljavec infrastrukture, je v celoti sodeloval tudi Domplan, ki je na novo zgradil plinovodno omrežje, ter drugi izvajalci, ki so deloma spremenili, obnovili in zaščitili

obstoječe vodne naprave. Občina pa je oba odseka tudi na novo v celoti asfaltirala, tako da sta vozišči sedaj v celoti obnovljeni,« so nam pojasnili na šenčurški občinski upravi. Kot so dodali, so

izvedli tudi večja vzdrževalna dela na Velesovski cesti v Šenčurju, kjer so sanirali posele dele, ki so nastali na vozišču, predvsem ob obstoječih jaskih. Že pred začetkom glavne poletne sezone pa so preplastili odseke lokalne ceste od konca naselja Luže proti občinski meji z občino Cerklje v smeri Velesovega.

Občina precejšnja sredstva vlaga tudi v obnovo vodovodnega omrežja tako na območju občine kot tudi v magistralne vodovode, vodohrane, zajetja in vodne vire, kjer ti objekti stojijo na območju drugih občin. »Tako so financiramo obnovo magistralnih vodov pri izvajanju del v Tupaličah in v Adergasu. Zaključila se je že obnova vodohrana Stražišče, v kratkem pa pričakujemo začetek del pri vodohranu Adergas,« so nam še povedali.

Parkiranje nič več zastoj

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Cerkljanski občinski svetniki so na zadnji seji sprejeli tudi sklep, s katerim bodo v prihodnje na nekaterih občinskih parkiriščih uvedli plačevanje parkirnine. Kot so obrazložili na občinski upravi, želijo z ukrepom predvsem v času največje obremenitve parkirnih površin med delavniki preprečiti dolgotrajna parkiranja v središču Cerklj in s tem zagotoviti več prostih mest obiskovalcem, ki v kraj pridejo po opravkih.

Parkiranje bo tako plačljivo na Trgu Davorina Jenka, na Slovenski cesti za kmetijsko zadrugo in ob Hribarjevi vili. Na teh parkiriščih bo

prva ura brezplačna, za drugo bo treba plačati petdeset centov, za vsako naslednjo uro parkiranja pa dva evra. Plačilo parkirnine bo potrebno od ponedeljka do petka med 7. in 17. uro. Predvidevajo tudi nakup parkirne dovolilnice. Cena za mesečno dovolilnico bo znašala sto, za letno pa petsto evrov. Kot je dejal župan Franc Čebulj, bodo namestili parkomat, ki bo vračal denar, zanj bo skrbela Komunala Kranj.

Uvedli bodo tudi parkirišča s časovno omejitvijo, na katerih bodo morali vozniki s parkirno uro označiti čas začetka parkiranja. To bo treba storiti na obeh parkiriščih ob osnovni šoli, pri Petrovčevi hiši in ob občinski stavbi.

Opekarniška ulica je prenovljena

Radomlje – Občina Domžale je zaključila prvo fazo rekonstrukcije Opekarniške ulice v Radomljah. Obnovili so kanalizacijo, prestavili javno razsvetlavo, položili električne vode, zgradili pločnik, uredili novo avtobusno postajališče in asfaltirali cestišče. Končna vrednost del je okoli 450 tisoč evrov.

Sprejeli drugi rebalans proračuna

ANA ŠUBIC

Železniki – Železnikarski občinski svetniki so minuli četrtek na zadnji seji potrdili drugi rebalans letošnjega občinskega proračuna. Prihodki so se povečali za 17 tisoč evrov in znašajo 8,9 milijona evrov, odhodki pa za 227 tisoč evrov na 10,6 milijona evrov. Proračunski primanjkljaj bodo pokrili s stanjem sredstev na računih, poleg tega pa so predvideli dober milijon evrov kredita. Po besedah občinske svetovke za proračun, finance in gospodarstvo Mojca Kajnič sicer kaže, da zadolževanje ne bo potrebno, saj so ga predvideli za uravnoteženje proračuna, in lahko začnejo izvedbo nekaterih investicij, a bo realizacija plačila prišla šele v prihodnjem letu.

Kot je pojasnil župan Anton Luznar, so z rebalansom med drugim namenili 97 tisoč evrov za

ureditev vrtčevskih prostorov v Dražgošah. Denar za to investicijo so zagotovili s postavke za šolske prevoze (90 tisoč evrov), saj jih zaradi zaprtja šol v času epidemije niso izvajali in je bila tako tudi nižja realizacija. Dodatnih 31700 evrov so predvideli tudi za obnovo športnega igrišča v Dražgošah, za katero je tako po novem v proračunu blizu 54 tisoč evrov. Župan je med drugim omenil tudi uvedbo novega načrta razvojnih programov za ureditev regionalne ceste od obstoječega pločnika v Logu do odcepa za ribogojnico. S strani Direkcije RS za infrastrukturo so namreč v podpis dobili sporazum o sofinanciranju, pred podpisom pogodbe pa morajo imeti zagotovljena sredstva. Letos so predvideli 30 tisoč evrov, prihodnje leto, ko bo izvedena glavnina del, slabih 230 tisoč evrov in za leto 2023 65 tisoč evrov.

Kapucinski most v zeleni in rožnati barvi

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Občina Škofja Loka se z Zvezo Sonček – Zvezo društev za cerebralno paralizo pridružuje aktivnostim ozaveščanju družbe o cerebralni paralizi. Vizijska tega gibanja je vsakomur s cerebralno paralizo zagotoviti enake pravice, dostopnost in enake možnosti, kot jih imajo drugi ljudje. Letošnji dan bo potekal pod geslom #CPMilijonRazlogov/#MillionsOfReasons. V Centrih VDC Sonček po vsej Sloveniji bodo na ta dan še prav posebej aktivni in vidni, v Škofji Loki pa so se odločili tudi, da na svetovni dan cerebralne paralize, 6. oktober, Kapucinski oziroma Kamniti most osvetlijo za zeleno barvo. »Na ta način se pridružujemo svetovnim aktivnostim za ozaveščanje

družbe o cerebralni paralizi. Tudi nekatere druge zgradbe v večjih slovenskih mestih bodo jutri zasijale v zeleni barvi, med njimi tudi stavba Gimnazije Kranj.

Občina Škofja Loka pa bo nato v znak podpore in solidarnosti ter ozaveščanja ob začetku rožnatega oktobra, mednarodnega meseca ozaveščanja o raku dojke, v petek, 8. oktobra, zvečer in ponoči Kapucinski most osvetlila z rožnato barvo. Osvetlitev mestnih znamenitosti bo potekala v kontekstu širšega projekta pod okriljem Združenja Europa Donna Slovenija. Letošnje aktivnosti bodo potekale pod sloganom Bodi in ostani zdrava!, saj želijo poudariti, da lahko sami veliko naredimo za svoje zdravje s preprostimi odločitvami za zdrav življenjski slog.

Kamniška občinska uprava ima novo direktorico

JASNA PALADIN

Kamnik – Vodenje občinske uprave Občine Kamnik je s 1. oktobrom za obdobje petih let prevzela Bogomira Skvarča Jesenšek, ki je pred tem v občinski upravi opravljala zahtevnejša dela

s področja inšpekcijskega nadzora. Na javni natečaj za položajno delovno mesto direktor občinske uprave, ki ga je občina objavila 19. julija, se je sicer odzvalo devet kandidatov, pritožbe na sklep o izbiri pa ni bilo.

Uredili novo otroško igrišče

Temeljita prenova Podružnične šole Zgornji Tuhinj, ki je trajala več let, je bila zaključena z ureditvijo novega otroškega igrišča.

JASNA PALADIN

Zgornji Tuhinj – Občina Kamnik je skupaj s Krajevno skupnostjo Tuhinj in Osnovno šolo Šmartno v Tuhinju pri podružnični šoli v Zgornjem Tuhinju uredila

še novo zunanje igrišče in s tem zaključila sklop investicij, ki so v šoli potekale nekaj let.

»Danes je za nas prav poseben dan. Po obnovi podružnične šole leta 2019 smo sedaj pridobili še obnovljeno

otroško igrišče ter panelno ograjo. Otroško igrišče je bilo postavljeno že leta 2010, vendar smo ob uporabi ugotovili, da peščena podlaga ni najbolj optimalna, zato smo izrazili željo, da se pesek nadomesti z varnostnimi

gumijastimi ploščami, ki zagotavljajo boljše pogoje in varno igro na igrišču. Prislunili smo tudi željam krajanov Tuhinja, da bise obmenjavi podlage otroško igrišče nekoliko povečalo ter dopolnilo še z igrali za predšolske otroke. Občina Kamnik je prislunila našim željam in predlog potrdila ter skupaj s Krajevno skupnostjo Tuhinj začela sanacijo. Širitve igrišča je zahtevala poseg v del škarpe nad cesto in utrditev tega dela. Na novem prostoru so se namestila tri nova igrala za predšolske otroke, že obstoječa igrala pa so obnovljena. Hkrati z deli na otroškem igrišču je potekala tudi zamenjava celotne ograje na obeh igriščih,« je novo pridobitev opisala ravnateljica OŠ Šmartno v Tuhinju Darja Krašovec.

Poleg župana Mateja Slaparja se je slovesnega odprtja udeležil tudi obrambni minister Matej Tonin, tokrat v vlogi starša, saj z družino živi prav v Zgornjem Tuhinju.

Slavnostni trak so prerezali župan Matej Slapar, predsednik KS Tuhinj Dejan Bajde, vodja Podružnične šole Ivanka Bajde in ravnateljica matične OŠ Šmartno v Tuhinju Darja Krašovec.

Nova zbirka o kanglah za mleko

Razstavljene so štiri kangle iz sredine 20. stoletja, kakršne so uporabljali za prevoz mleka do prevzemnice.

ANA ŠUBIC

Železniki – V okviru Dnevoev evropske kulturne dediščine sta Muzej Železniki in Muzejsko društvo Železniki minulo soboto predala namenu novozunanjemu muzejskozbirko Kangle za mleko, ki so jo postavili ob muzejski stavbi. V vitrini so razstavljene štiri kangle iz sredine 20. stoletja, v kakršnih so nekoč okoliški kmetje prevažali mleko do zadruške prevzemnice mleka. Kot je pojasnila avtorica vsebinskega dela razstave, kustosinja Katja Mohorič Bonča, je dve kangle prispeval njen sodelavec

Jure Rejec, ki je tudi izdelal vitrino oz. hišico za kangle, dve pa so jim poklonili domačini z Zalega Loga. Nekateri kmetje so nekoč sami dostavljali mleko v Železnike, drugi pa le do glavne vaške ceste, kjer so kangle običajno pustili v manjših lesenih hišicah, nato pa je sovaščan, zadolžen za prevoz, odpeljal mleko več kmetov. Sredi petdesetih let 20. stoletja je bila prevzemnica mleka v Plavčevi hiši – današnji muzejski stavbi, kjer je Kmetijska zadruga Martinj Vrh imela svoje prostore, je še razložila Katja Mohorič Bonča.

Katja Mohorič Bonča in Jure Rejec ob zunanji muzejski zbirki, ki predstavlja pot mleka od kmetije do mlekarne

Popolna zapora ceste skozi Tuhinjsko dolino

Cesta bo na dveh odsekih predvidoma med 5. in 18. ter med 16. in 29. oktobrom zaprta za promet.

JASNA PALADIN

Kamnik – Izbrani izvajalec Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo bo v teh dneh začel prenoviti dotrajane državne ceste Kamnik–Ločica skozi Tuhinjsko dolino. Prenovo bo začel na dveh odsekih: med 5.

in 18. oktobrom od odcepa za naselje Kostanj do hišne številke Laze v Tuhinju 5 in med 16. in 29. oktobrom od uvoza za Liplje do zaključka prelaza Kozjak proti Špitaliču.

Dela se bodo izvajala pod popolno zaporo državne ceste, in sicer predvidoma

med 8. in 16. uro. V času vzpostavljenega popolnega zapora bo omogočen prevoz intervencijskim vozilom in vozilom, namenjenim šolskemu prevozu, sicer pa bo v bližini gradbišča zagotovljena možnost začasnega parkiranja vozil. Obvoz za vozila bo označen po trasi

državnih cest Ločica–Trojane–Blagovica–Lukovica–Domžale–Kamnik in obratno.

Zaporam bo prilagojen tudi javni avtobusni prevoz; avtobus bo ob določenih urah peljal samo do Šmartnega ali pa bo čakal do konca zapore.

Za boljšo kakovost življenja živali

Državni zbor je ob koncu septembra sprejel spremembe in dopolnitve zakona o zaščiti živali, ki celovito urejajo področje odgovornega lastništva in zapuščenih živali.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – »To je pomemben korak k zagotavljanju boljših pogojev za življenje domačih živali in tudi dokaz, da imamo ničelno toleranco do kakršnegakoli mučenja rejnih ali domačih živali.« je po sprejetju zakona dejal minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Jože Podgoršek in poudaril, da je ena ključnih sprememb omejitev posedovanja eksotičnih vrst živali.

Spremenjeni zakon prepoveduje privezovanje psov, a dovoljuje nekatere izjeme. Slika je simbolična.

Nedovoljene živali le v živalskem vrtu

Spremenjeni zakon je uvedel listi prepovedanih in dovoljenih živalskih vrst. Na listi dovoljenih so tiste živali, ki ne predstavljajo nevarnosti za ljudi in ne ogrožajo domačih vrst živali in za katere je možno zagotavljati primerne pogoje (dobrobit). Medtem ko bodo prepovedane živali lahko le v oskrbi živalskih vrtov, bo posameznik lahko posedoval in skrbel le za živali z liste dovoljenih vrst. Lastniki, ki že

posedujejo nedovoljene živali, jih bodo lahko obdržali do njihove naravne smrti, ne smejo pa jih več razmnoževati.

Označevanje mladičev že v leglu

Da bi preprečili ali vsaj omejili nezakonito trgovino s psi, zakon natančneje določa sledljivost izvora psa. Po novem bo pasje mladiče treba označiti do osmega tedna starosti, torej tedaj, ko so še v leglu. Pri oglaševanju

psov, starejših od osem tednov, je treba navesti številko čipa psa, pri oglaševanju psa, ki še ni dopolnil osem tednov, pa številko čipa matere.

Za vse, ki opravljajo dejavnost, povezano z živalmi, predvsem za sprehalce psov in prevoznike živali, bo po novem obvezno usposabljanje za pridobitev osnovnih znanj o potrebah živali, usposabljanje pa bo tudi prvi popravljalni ukrep v primeru, če bodo pri nadzoru ugotovili nepravilno

ravnanje pri oskrbi domačih ali rejnih živali.

Prepoved privezovanja psov, a z izjemami

»Z zakonom spreminjamo tudi nekatere določbe o nevarnih psih, pri tem pa izenačujemo pastirske pse z ostalimi službenimi psi,« pravi minister Jože Podgoršek in dodaja, da pastirskega psa ne bodo takoj po vsakem stiku z ljudmi že šteli za nevarnega.

Pomembna zakonska novost je prepoved privezovanja psov, pri tem pa bodo dovoljene nekatere izjeme. Kot pojasnjuje minister, bo psa treba imeti na vrvičici med sprehodom ali na primer v kampu ter ob določenih omejitvah tudi na kmečkem dvorišču, kjer je pes v vlogi varuha premoženja. Pogoj je, da je veriga dolga vsaj pet metrov in da mu omogoča gibanje naokrog vsaj štiri metre in da ima ovratnico ali oprsnico, ki ne povzroča poškodb. Prepovedana pa je uporaba električnih ovratnic.

Prostovoljno označevanje mačk

Spremenjeni zakon omogoča lastnikom, da mačke, ki so zanje več vredne ali so več vredne zaradi pasme, prostovoljno označijo in jih vpišejo v centralni register živali, s tem bodo lahko tudi dokazovali njihovo lastništvo. Občine tudi spodbujajo k sterilizaciji in kastraciji mačk in s tem k zmanjšanju števila zapuščenih mačk.

Prepovedana usmrnitev zdravih živali

Zakon prepoveduje usmrnitev zdravih zapuščenih živali v tridesetih dneh, država pa nekoliko spremeni način financiranja oskrbe teh živali, ki jih zavetišča ne morejo oddati drugim lastnikom. Po 120 dneh v zavetišču oskrbo teh živali plača država. Kot je dejal minister Podgoršek, so zavetišča že doslej zelo malo izrabljala zakonsko možnost glede usmrtnice zdravih živali; kar je bilo usmrtnice, so bile predvsem zaradi bolezni in poškodb živali.

Dodatni denar za zapuščene živali

Kranj – Kranjski mestni svetniki so zaradi večjega obsega potreb po oskrbi zapuščenih živali, psov in mačk, potrdili prerazporeditev dodatnih sredstev v višini 20 tisoč evrov za izvajanje javne službe zavetišča za živali, ki jo izvaja koncesionar Zavetišče za zapuščene živali Ljubljana. V prvem polletju so oskrbo potrebovali trije psi in 115 mačk, za kar je bilo porabljenih 53 odstotkov načrtovanih proračunskih sredstev. Glede na prejete račune za maj, junij in julij pa so na Mestni občini Kranj ocenili, da v proračunu za leto 2021 zagotovljena sredstva v višini 47.748 evrov za izvrševanje zakonske obveznosti oskrbe zapuščenih živali ne bodo zadoščala.

Soglasje za skupno upravo inšpektorata

Naklo – Občinski svetniki so sprejeli odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Radovljica, Škofja Loka, Medvode in Naklo. Večjih sprememb do drugega branja odloka ni bilo, glede finančnih stroškov je pripravljen dogovor o medsebojnih razmerjih med občinami. Odlok se sprejema na vseh štirih občinskih svetih in ga je treba sprejeti v enakem besedilu.

Prostovoljke spoznavale znamenitosti Kranja

JOŽE KOŠNJEK

Kranj – Društvo upokojencev Kranj že nekaj let organizira vsakoletno srečanje prostovoljk v okviru akcije Starejši za starejše. »Lani je srečanje zaradi epidemije odpadlo, letos pa smo ga organizirali v spremenjeni obliki, v več manjših skupinah,« je povedala Sonja Gregorič iz Društva upokojencev Kranj. »V Kranj smo

povabili prostovoljke iz upokojenskih društev Kranj, Naklo in Tržič, pri tem pa sta nam pomagala Zveza društev upokojencev Slovenije in Zavarovalnica Triglav iz Kranja.«

Okrog trideset prostovoljk je spoznavalo posebnosti Kranja pod vodstvom vodiča Vlada Eržena. Potovanje skozi preteklost in sedanost Kranja se je začelo v Prešernovem gaju in nadaljevalo z

ogledom starega dela mesta, župnijske cerkve, gradu Khislstein in Pungerta s pogledom na sotočje Kokre in Save ter se končalo s kosilom. »Prostovoljke se veselimo takih srečanj. Na njih se lahko tudi v živo pogovorimo o radostih in težavah našega dela v dobro ljudi,« je povedala Magda Slapar, ki v Društvu upokojencev Naklo skrbi za projekt Starejši za starejše.

Prostovoljke iz projekta Starejši za starejše pred Prešernovim spomenikom v Prešernovem gaju v Kranju / Foto: Jože Košnjek

Priznanja in nagrade junakom Krvavca

Junaki Krvavca 2021 / Foto: arhiv Brunarica Sonček

JANEZ KUCHAR

Cerklje – Na zaključni prireditvi v Brunarici Sonček na Krvavcu so zadnje septembrsko nedeljo podelili priznanja in nagrade za šesto letoletno rekreativno akcijo Junaki Krvavca. Prvi trije so prejeli pokale in likovna dela, zmagovalci pa so več pohodi pa še letoletno vozovnico za Krvavec.

Kot so pojasnili organizatorji, okrepčevalnica

Brunarica Sonček, je v akciji, ki je potekala od 19. septembra lani, sodelovalo 107 članov – pohodnikov, kolesarjev in smučarjev, 55, med njimi 13 žensk in 42 moških, je doseglo zahtevni razpisni pogoj, to je 52 vzponov na Krvavec. V moški konkurenci je s 350 vzponi zmagal Marko Lončar, drugi je bil Robi Jerič s 322 vzponi, tretji pa Matjaž Letnar z 250 vzponi. Med ženskami je bila najboljša Tajda Narobe z 270

vzponi, druga Evelina Stare s 133 in tretja Jana Remic s 107 vzponi. Najstarejši udeleženec je bil 82-letni Lojze Dežman, najmlajša pa 10-letna Naja Kosec.

Začela se je že tudi sedma akcija Junaki Krvavca, ki bo potekala do 24. septembra prihodnje leto. Junaki Krvavca bodo postali vsi, ki bodo opravili več kot 52 vzponov na Krvavec in se vpisali v knjigo v brunarici Sonček. Na dan je možen samo en vpis.

Obudili jedi iz preteklosti

Paštete, kipniki, vlivanke, poprtnik, različne vrste kruha in še celo vrsto drugih dobrot iz preteklosti, ki jih danes skorajda ne poznamo več, so imeli obiskovalci priložnostokusiti minulo soboto na Miljah.

ALEŠ SENOŽETNIK

Milje – V KD Hiša čez cest na domačiji Pr' Franc so imeli minulo soboto obiskovalci prav posebno in redko priložnostokusiti izbrane jedi, ki so jih na Slovenskem pripravljali v 18. in 19. stoletju, danes pa je marsikatera med njimi že pozabljena.

»Letošnji Dnevi evropske kulturne dediščine, ob katerih smo organizirali današnji dogodek, potekajo v znamenju hrane pod temo Dober tek! Prav zato smo se v sodelovanju s kranjskim zavodom za varstvo kulturne dediščine odločili, da obudimo pripravo starih jedi,

Dogajanje na domačiji Pr' Franc

ki jih obiskovalci lahko tudi pokusijo,« nam je povedala Dragica Markun iz Hiše čez cesto.

Obiskovalci, ki so si lahko ogledali tudi razstavo kuhinjskih pripomočkov iz preteklosti in prisluhnili ljudskim pevcem Hiše čez cesto, so lahko pokusili kakšnih 15 različnih jedi. Med drugim gobovo juho z ajdovo kašo, različne vrste kruha, nadevana »pišeta«, zajčjo in zeljno pašteto, ki je povsem drugačna kot paštete, ki jih poznamo danes. Včasih so namreč pod imenom pašteta imenovali vse, kar je bilo drobno sesekljano. Na dobri obloženih mizah je bilo

najti tudi kipnike iz črnega kruha, poprtnik, koruzno vlivanko z jabolki, beljakovo torto s slivovo marmelado in še celo vrsto drugih dobrot.

»Obiskovalcem smo želeli predvsem predstaviti, koliko različnih jedi so naši predniki poznali včasih, in prikazati, da so jedi, ki so jih pripravljali, lahko izjemno okusne, čeprav so bile narejene z le nekaj sestavinami in predvsem brez dodatkov, kot je denimo pecilni prašek,« nam je povedala Nataša Ūlen iz kranjske enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Jedi so pripravili s pomočjo zbranih receptov kuharskega mojstra Jožefa Oselija, ki je v svoji bogati karieri kahal po celem svetu in je član prestižne Francoske kulinarne akademije, skupaj z ženo Metko pa sta vrsto let skrbela tudi za postrežbo Josipa Broza - Tita. Kuhal je za številne svetovne politike, člane kraljevih družin, povabljen pa je bil tudi na mesto glavnega kuharja prireditve Miss sveta. Recepte in tudi zgodbe iz svojega pestrega življenja je zbral v treh knjigah, ki bodo bralcem na voljo še ta mesec.

»Večina jedi, ki jih vidite tukaj, je bila na mizah ob prazničnem času in v premožnejših hišah. Preprosti ljudje pa so jedli denimo šaro, sladko repo s koleračo in krompirjem,« nam je povedal Oseli, ki je tudi na Miljah skupaj z ženo Metko poskrbel za pripravo starih jedi.

»Te jedi so bile zelo zdrave, saj so bile vse sestavine domače in naravne,« je povedal Oseli. Kot je dodal, je na pripravo jedi takrat vplivala predvsem kuhinja habsburške monarhije, dostopne pa so bile sestavine, ki so iz različnih delov sveta prihajale v tržaško pristanišče.

Na vprašanje, zakaj mnogih jedi danes ne poznamo več, Oseli odgovarja: »Skozi čas se je znanje izgubilo. Med obema vojnoma so se dekleta še učila na kuharskih in gospodinjskih šolah in so še znala kuhati stare jedi. Danes so časi drugačni, tudi k nam so prišli hamburgerji in pomfri, vsem se mudi in se tudi kuha na hitro,« pravi kuharski mojster.

Morda pa bodo tudi takšni dogodki pomagali ponovno obuditi te okusne, a premaloznane jedi.

Kuharski mojster Jožef Oseli

Priprava gobove juhe z ajdovo kašo

Razstava starih kuhinjskih pripomočkov

Vabijo na drobnjakove štruklje

Na okrogli mizi, ki je minulo sredo potekala v okviru dogodka Zeleni dan Poljanske doline, so se sodelujoči strinjali, da so drobnjakovi štruklji tista kulinarčna mojstrovina s tradicijo, na kateri bi lahko gradili prepoznavnost Poljanske doline.

MATEJA RANT

Gorenja vas – Z namenom oživljanja in razvoja tradicionalne lokalne kulinarike s pridihom sodobnosti je Zavod Poljanska dolina minuli teden pripravil Zeleni dan Poljanske doline. Osrednji dogodek je bila okrogla miza, ki so jo naslovlili "Kulinarika Poljanske doline – kako naprej?". Pri vprašanju, katera jed je najbolj tipična za Poljansko dolino, so bili sodelujoči enotni, da so to drobnjakovi štruklji, ki jih bodo v prihodnje v večji meri vključili v kulinarčno ponudbo in na njih gradili prepoznavnost Poljanske doline kot kulinarne destinacije.

Po prepričanju etnologa Janeza Bogataja je za razvoj gastronomije na prvem mestu po pomembnosti vedno dediščina prehranske kulture – to, kar zagotavlja identiteto našega prehranjevanja. »Pomembno je tudi lokalno in regionalno

opredeljevanje ter trajnostna naravnost. Potem pa še lokalne nabavne verige, za kar ima Poljanska dolina odlične možnosti.« Tudi Franc Jezeršek iz Hiše kulinarne akademije je poudaril, da je tradicija v kulinariki zelo pomembna, zato znova stopajo v ospredje ocvirkova potica oziroma ocvirkovca in druge potice, zelje, kranjske klobase... Ob tem pa je Bogataj posebej poudaril, da oziranje na prehransko dediščino ne pomeni, da kuhamo "muzej". »Prehranska dediščina nas mora motivirati pri ustvarjanju novih jedi, pri čemer smo prve premike naredili prav z Jezerškom.« Po mnenju Jožeta Zalarja z Višje strokovne šole za gostinstvo, velnes in turizem Bled to predstavlja tudi dobro motivacijo za mlade, da so lahko ustvarjalni. Zahvalil se je Bogataju, ki je pred osmi leti postavil strategijo razvoja gastronomije Slovenije, na kar se lahko naslonijo

Na okrogli mizi v Gorenji vasi so razmišljali o prihodnosti kulinarike v Poljanski dolini.

tudi v njihovi šoli. »Turistična doživetja je treba ustvarjati tudi s hrano, gastronomsko kulinarčno dediščino,« je še dodal Zalar.

Receptov, značilnih za Poljansko dolino in celotno Škofjeloško, je veliko in so zbrani v knjigi Ta dobra stara kuha avtorja Pavleta Hafnerja. Recepte je začel

zbirati že njegov oče, pri čemer se je naslonil tudi na zapiske nekdanje gospodarice na Visokem Ane Kalan. »Visočka kuhinja je bila vezana predvsem na lokalne produkte. Kuharskih knjig takrat praktično ni bilo, recepti so prehajali iz roda v rod in ona jih je natančno zapisovala,« je pojasnil Pavle

Hafner. Kuhali so zelo raznovrstne jedi, prilagojene letnim časom. »Veliko je bilo juh in obar, ogromno receptov pa je v njenih zapiskih tudi za slaščice, ki so se peklo v krušni peči – od potic do saher torte.« Zato upa, da bodo v prihodnje na Visokem gostom lahko znova ponudili te tradicionalne

jedi, saj kot pravi, turisti ne iščejo »pic in makaronov«. Med najbolj tipičnimi jedmi za Poljansko dolino je Franc Jezeršek v ospredje postavil drobnjakove štruklje, zlasti zakuhane v juhi, v čemer so mu pritrili tudi ostali soganovniki.

Po besedah Maše Klemenčič iz Slovenske turistične organizacije so v letošnjem za Slovenijo pomembnem gastronomskem letu vzpostavili novo kategorijo trajnostnega certificiranja za gostinske ponudnike, znak Slovenia Green Cuisine. »Ponudniki, ki pridobijo omenjeni znak, podpisujejo gastronomsko zavezo, da sodelujejo z lokalnimi ponudniki, da uporabljajo sezonska živila, da gostom nudijo vodo iz pipe...« Direktor Zavoda Poljanska dolina Tomaž Trobiš pa je poudaril, da je treba promovirati hišne jedi, za kar se trudijo tudi z dnevi kulinarike na dvorcu Visoko.

Pastirje so zamenjali bajtarji

S tradicionalnim bajtarskim golažem in predajo »ključa« planine se je na Veliki planini začela sezona bajtarjev.

JASNA PALADIN

Velika planina – Prva sobota v oktobru je na Veliki planini že devetdeset let dan, ko pastirje zamenjajo bajtarji, združeni v Planinsko društvo Bajtar. Ti za uvod v svojo sezono, ki traja od oktobra do junija, ko krave znova pridejo na planino, pripravijo bajtarski praznik, na katerem podelijo priznanja, v svoje vrste sprejmejo nove člane in predstavijo svoj koledar, poln prireditev, a veliko obiskovalcev ta dan na planino pride prav zaradi njihovega bajtarskega golaža. Ker sobotni praznik letos zaradi epidemioloških ukrepov ni bil tako množičen, smo se bajtarjem na planini pred parlamentom, kakor pravijo eni od pastirskih bajt, pridružili že v petek, ko so stekle priprave za kuhanje golaža.

»Golaž je že vse od začetka spremljevalec našega praznika in že vsa leta ga kuhamo na prvo oktobrsko

Bajtarji so že v petek popoldne lupili in narezali dvajset kilogramov čebule ...

soboto. Že večkrat nas je pospremil tudi sneg in spomnim se, da smo nekoč morali odstraniti kar trideset centimetrov snega, da smo lahko zakurili pod kotlom. A ne glede na vreme – bajtarski praznik še nikdar ni odpadel. Prva leta smo

golaž kuhali v Tihi dolini, nato pa smo se postopoma selili do pastirskega naselja in zdaj smo že vrsto let tukaj, pred parlamentom,« nam pojasni dolgoletni bajtar Viki Lešnjak.

Priprave za kuhanje golaža so se začele že v petek

popoldne, ko so bajtarji začeli lupiti in rezati čebulo. Dvajset kilogramov je je šlo čez njihove roke, a to še zdaleč ni največ do sedaj. »Največji golaž smo skuhal pred petindvajsetimi leti, ob 65-letnici bajtarstva na Veliki planini. Takrat smo

... ki jo je kuhar Gregor Mokorel nato do poznega večera pražil v velikem kotlu.

sesekljali kar štirideset kilogramov čebule in skuhal golaž iz prav toliko kilogramov mesa,« so razložili. Letos je bilo golaža za dobrih sto porcij. Že šesto leto so kuhalnico zaupali Gregorju Mokorelu, ki nam je pred začetkom kuhe zaupal, kako se bo bajtarskega golaža lotil letos. »Čebulo na svinjski masti začnem pražiti že v petek popoldne in to traja do poznih večernih ur. Naslednji dan pa vstanem že ob šesti uri, da je golaž tako obred za obiskovalce, ki pridejo ob 11. uri. Zelo pomembno je, da je čebula sesekljana, in ne zmleta, čeprav bi pri takšnih količinah to šlo

hitreje, a zmleta čebula ne naredi prave strukture, zgolj plava v golažu. Letos bom skuhal golaž iz divjačine in govedine, dodal pa bom tudi kar nekaj zelenjave – bučke, papriko in korenje, ki golaž zgosti; moke namreč ne uporabljam. Tudi začimb je veliko, a te so vedno kuharjeva skrivnost,« nam pojasni v smehu in doda, da meso zalije z jušno osnovo in vinom.

Da je golaž tudi letos odlično uspel, je bilo znano naslednji dan, ko so ga ponovno razprodali še pred zaključkom prireditve. Še pred tem je golaž v družbi levega in desnega ministranta blagoslovil bajtarski župnik.

Ustvarjalnost v zrelih letih

Enajst gorenjskih društev upokojencev je na razstavi ročnih del na Bledu predstavljalo izdelke, ki so plod ustvarjalnosti njihovih članic (in članov).

URŠA PETERNEL

Bled – »Klekljati sem začela po upokojitvi, naučila sem se na krožku v Stražišču. Kakšno dejavnost moraš imeti, zame pa je klekljanje tudi zdravilo za težave z rokami, pa še umirim se,« je povedala Majda Jančar iz Društva upokojencev (DU) Bitnje - Stražišče, ena od razstavljavk na razstavi ročnih del gorenjskih društev upokojencev, ki je od

četrtka do nedelje potekala v preddverju Festivalne dvorane na Bledu. Na njej je sodelovalo enajst gorenjskih upokojenskih društev: Tržič, Kranj, Bled (Vide Blejske), Britof - Predoslje, Javnornik - Koroška Bela, Bitnje - Stražišče, Gorje, Jesenice, Mengeš, Zasip (KUD Zasip Katarine), DU za Selško dolino Železniki. Članice (in tudi kakšen član) so na ogled postavile najrazličnejše izdelke, od čipk, kvačkanih in

pletelih izdelkov, cvetja, vezanih slik, punčk, blazin, oblačil, nakita ...

Na stojnici DU Kranj smo se pogovarjali z Mojco Kraljič, ki se je predstavljala s čudovitim nakitom iz uporabljenih kavni kapsul. Kot je povedala, je že od malega rada ustvarjala, ob naporu službi pa ji je ukvarjanje z ročnimi deli prineslo sprostitev. Po upokojitvi se je njena ustvarjalnost še bolj razcvetela, v zadnjem obdobju je izziv našla v uporabi reciklažnega materiala. Ustvarja doma, z ostalimi članicami društva pa se dobivajo ob torkih popoldne v društvu upokojencev, kjer tudi izmenjujejo znanje.

Iz odpadnega materiala ustvarja tudi eden od redkih sodelujočih moških na razstavi, Franci Bizjak iz DU Jesenice. Z ročnimi deli se ukvarja že 56 let, že vrsto let pa za material uporablja zamaške od steklenic. Iz njih izdeluje različne uporabne in okrasne predmete, kot so ženske obleke, pasove, zavese, prstane in ogrlice. V zamaške je tako oblekel že več lutk, z dvema se je predstavljaval tudi na Bledu.

Mojca Valjavec, Radojka Kutnja in Mojca Kraljič iz Društva upokojencev Kranj so na stojnici prikazale kvačkane izdelke, grafike z nitkami, cvetje iz najlonk, labode iz papirja, nakit iz uporabljenih kavni kapsul ...

Majda Jančar iz DU Bitnje - Stražišče: članice ustvarjajo čudovite klekljane izdelke. / Foto: Gorazd Kavčič

Franci Bizjak iz Društva upokojencev Jesenice iz zamaškov steklenic izdeluje ženske obleke, pasove, zavese, prstane in ogrlice. Z ročnimi deli se ukvarja že 56 let.

Kot je dejal predsednik Pokrajinske zveze društev upokojencev Gorenjske Robert Plavčak, je razstava ročnih del v programu zveze vsako leto, so pa izjemno veseli, da so člani na ta način lahko širši javnosti v živo predstavili svojo ustvarjalnost.

Odprtja razstave se je udeležil tudi blejski župan Janez Fajfar, na harmoniko je igrala Milly Bogovič, brala je Rozika Špilak.

V petek, na mednarodni dan starejših, pa je na razstavi nastopila Ženska vokalna skupina DU Bled z letnim koncertom Bodi zdrava, domovina.

Med hrepenenjem in realnostjo

Novo sezono v Prešernovem gledališču so v petek odprli s psihološko dramo *Mama* francoskega dramatika Florianja Zellerja v režiji Ivica Buljana.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Prva premiera v novi sezoni je napolnila dvorano Prešernovega gledališča, kar je v teh negotovih časih navdušujoč podatek, a hkrati tudi rezultat pričakovanj publike, saj je bila na sporedu krstna slovenska izvedba psihološke drame *Mama* enega najbolj znanih sodobnih avtorjev romanov in dramskih besedil, francoskega pisca Florianja Zellerja. K režiji je pristopil v Kranju že večkrat angažirani režiser Ivica Buljan (režiral je tri dramska besedila z nemškega govornega območja, in sicer *Drame princes*, *Lovske scene iz Spodnje Bavarke* in *Močan rod*), predstava pa je nastala v koprodukciji Prešernovega gledališča in Mestnega gledališča Ptuj.

Dramsko besedilo *Mama* sodi v Zellerjevo trilogijo *Oče*, *Sin* in *Mati*, po vseh treh besedilih pogosto segajo gledališča, ta čas pa je tudi pri nas na sporedu filmska verzija *Oče*. Večplastna pretresljiva zgodba, ki govori o bolečini in osamljenosti

Foto: Nada Žgank

Darja Reichman z Blažem Setnikarjem in Dorotejo Nadrah

matere, ki se spopada s t. i. sindromom praznega gnezda. Francoski scenograf in kostumograf Rudy Sabounghy je prizorišče postavil v hišo, v domače okolje odrske in pravzaprav mnogih družin, ki jih dramsko besedilo nagovarja. Mit o materinski

ljubezni namreč bolj ali manj doživljajo vse družine.

V prvem planu je mama Anna, ki po odhodu otrok od doma in stalni službeni ali kakšni drugi odsotnosti moža v iskanju nekega preteklega časa, ko je svoje bitje posvetila družini, ostaja osamljena.

Ni izpraznjen le dom, izpraznjeno je tudi njeno življenje, ne pa čustva. V predstavi namreč spremljamo njeno čustveno stanje ob nastali situaciji. V njenih mislih se, najbrž pod vplivom tablet in alkohola, nizajo zgodbe – njene predpostavke, kaj se dogaja z njeno družino, možem, ki se ne zanima več zanjo, morda ima celo drugo žensko, in sinom, ki je niti ne pokliče več, ona pa ga v želji, da bi bila z njim tako kot nekoč, ko je odraščal, v mislih spet vrne domov in ga »odpokliče« od njegovega dekleta.

Na neki način gre za arhetipske fantazme o vlogi mame in nas samih ter naših pričakovanjih, kaj naj bi se njej zgodilo. Je zgodba o tem, kaj mi projiciramo na besedo mama, kakšna so naša pričakovanja in predodski o tem in vsem, kar se dogaja okrog nje. Zato nam je morda v svoji posesivnosti celo zoprna, nemogoča. Se sploh vprašamo o stiski, v kateri se je znašla in se nikakor ne more izvleči iz nje? Da je ženska srednjih let še kaj drugega kot mama?

Zgodba je po eni strani aktualna v času, po drugi pa se tovrstni odnosi med starši in otroki, med partnerji, v družini ponavljajo že od nekdaj. Izjemno besedilo, dramaturško ga je tako rekoč brez »črtanj« spretno priredila Marinka Poštrak, se ob prepričljivi režiji – Ivica Buljan ob tem pušča veliko prostora predvsem glavni igralški vlogi Anne – v časih zdi kruto resnično. Neizrečeno postane izrečeno, potlačeno postane vidno. V tem je izjemnost besedila.

V vlogi Anne je izjemna Darja Reichman. Ves čas uro in pol dolge predstave suvereno obvladuje zaupani ji dramski lik. Do popolnosti se vživlja v vsa različna čustvena stanja, ki jih od nje zahtevajo posamezne situacije; od osornosti in ponekod odsotnosti v komunikaciji z možem do pretirane prijaznosti v navezanosti do sina in popolnega zavračanja kakršnegakoli odnosa s sinovim dekletom, ne nazadnje nas prepriča še v rdeči obleki, ko jo spremljamo kot poželjivo osamljeno

žensko, ki si želi pozornosti: ja, še sem tu, še sem živa. Reichmanova vsekakor odlično izkoristi igralsko priložnost, ki jo ponuja vloga mame, kar v uprizoritvah zadnjih nekaj sezon, v katerih igra, niti ni več naključje.

Igralsko ekipo korektno dopolnjuje preostala igralska trojka. Oče Pierre, igra ga Borut Veselko, ki predvsem v uvodnem delu skupaj z dolgoletno soigralko nekako nosi predstavo. V vlogi sina Nicolasa je prepričljiv Blaž Setnikar, mami na voljo, naj bo kot njen ljubljeni sin ali obratno toliko bolj v begu od njene posesivnosti. Prav tako se v svoji vlogi dekleta Elodie izkaže od lanske sezone nova moč kranjskega teatra Doroteja Nadrah.

V ozadju se vseskozi v videu predvajajo družinski motivi z otroško igro, prav tako pa je zaključek precej filmski, ko se na platno projicirajo zapisi o sodelujočih v predstavi. Je torej vse skupaj naša predstava o tem, kako se morajo obnašati liki v drami, na odru. Kot v fikciji, v filmu?

Kraja identitete

V galeriji Pogled je na ogled umetniški projekt Matjaža Borovničarja IN PRINT.

IGOR KAVČIČ

Kamnik – Avtor je koncept postavitev zasnoval na pojmu kraja identitete. »V projekt sem povabil še dva avtorja, Emilijo Podjavoršek in Miha Pečarja, ki sta mi s svojima deloma na neki način ukradla identiteto.« Postavitve je sicer večmedijska, pred nami so tako slikarska platna, fotografije z računalniškimi intervencijami, iz lesa improvizirani mobilni telefoni z različnimi motivi, tu je mala plastika, osrednji del pa so nedvomno foto printi, ki se razprostirajo po tleh galerije.

Sprehodimo se torej po fotografijah, bolj ali manj prepoznavnih Borovničarjevih portretih. Fotografije so presvetljene, na tleh galerije pa jih je kakih tristo. Na stenah tako vidimo platna monotonih barv – v rdeči in modri, Borovničar pa je barvo nanje nanašal oziroma odtiskoval s prstnim odtisom, svojim palcem. Emilija Podjavoršek Matjažev fotografski portret računalniško spreminja v svojega lastnega. Z mobilnimi telefoni pa sledimo podobi avtorja in njegovega prstnega odtisa. Tu je še mala plastika v obliki palca.

Sredi ukradene identitete / Foto: Igor Kavčič

Nove zgodbe iz keramike

V Muzeju občine Šenčur je na ogled razstava del, nastalih na šestnajstem mednarodnem simpoziju umetniške keramike V-ogljje.

IGOR KAVČIČ

Šenčur – Keramika je večna. Je ena izmed pogostih in pomembnih izkopenin, s katero arheologi razlagajo preteklost, uporabnost izdelkov iz keramike se vedno znova kaže v svoji brezčasnosti, glina kot material pa navdihuje tudi odlične sodobne avtorje, ki v umetniški keramiki iščejo in izpolnjujejo svoj ustvarjalni navdih. Med temi vsako leto goste z različnih koncev sveta za Mednarodni simpozij umetniške keramike V-ogljje izbirata njegova organizatorja Barba Štemberger Zupan in Niko Zupan. Kljub epidemiji je bilo tudi v letošnjem juliju tako, na simpoziju pa je ob obeh gostiteljih ustvarjalo še 13 umetnic in umetnikov.

»Vsako leto sem vesela, ko se mesec junij bliža koncu. To pomeni, da se končuje faza čiščenja, nabavljanja in priprav ter prihaja čas ustvarjanja in druženja. Konec junija zastane delo na domačem vrtu in običajno delo v delavnici. Vrt in delavnica

Niko Zupan in Barba Štemberger Zupan v družbi umetnostne zgodovinarke Anamarije Stibilj Šajn / Foto: Igor Kavčič

dobita novo energijo, ki jo v naš dom prinesejo umetniki keramiki,« je v duhovitem zapisu poudarila Barba. Letos so to energijo h gostiteljema prinesli: Lise Zambelli iz Francije, Marwa Zakaria iz Egipta, Karin Putsch Grassi iz Italije, Jozephine Wortelboer iz Nizozemske ter iz Slovenije Ivan Skubin, Ifigenija Simonović, Nikolaj Mašukov, Zlatica Becci,

Daša Simčič, Gregor Maver, Jadranka Ferjančič, Satya Pene in Lana Pastirk. Letos so že deseto leto sodelovali s fotografom, prijateljem in izrednim profesorjem Arnejem Hodaličem, ki poudarja: »V vlogi fotografovih se je zvrstilo že deset mladih umetnikov in lahko rečem, da so nas vsakič znova presenečali s svojimi svežimi idejami in inovativnim

pristopom. Če se zazremo nazaj, je nastala res zanimiva zbirka fotografij – portretov na simpoziju gostujočih keramikov in tudi slikarjev, ki se jim včasih pridružijo.« Tokrat je za simpozij priporočil Izo Štrumbelj Oblak, ki se predstavlja tudi s portreti udeležencev.

Tradicionalna razstava na simpoziju nastalih del v Muzeju Šenčur, odprta bo do 17. oktobra, prinaša bogat nabor del, ki so rezultat različnih avtorskih poetik in ustvarjalnih pristopov posameznih udeležencev. »Čeprav je glina tisti material, ki povezuje udeležence simpozija, jim omogoča uresničevanje zelenih idej, jih vodi v raziskovanje in eksperimentiranje, je ta snovna elementarnost vse bolj presežena, nadgrajena, vzdignjena v sfere novih rešitev, novih izraznih možnosti. Kaj vse in na kako različne načine je mogoče izraziti z glino! Spoznanje in nazorno predstavo o tem prinašajo dela na tej razstavi,« poudarja umetnostna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn, ki je za katalog – ta je v pripravi – ubesedila strokovni vpogled v posamezna dela in umetniške govornice njihovih avtoric in avtorjev.

Razstava je na ogled vsak torek in petek od 17. do 19. ure ter ob nedeljah med 10. in 12. uro.

Uvodni derbi Mariborčanom

Prvi krog Sportklub prve odbojarske lige za moške, ki je štel tudi za srednjeevropsko ligo, je prinesel derbi med aktualnimi državnimi prvaki iz Maribora in pokalnimi zmagovalci iz Kamnika. Uspešnejši so bili Štajerci. Z zmago pa so prvenstvo začele Kamničanke.

MAJA BERTONCELJ

Kamnik – Pretekli konec tedna se je začela slovenska odbojarska ligaška sezona. Odbojkarji Calcita Volleyja so tekmo prvega kroga igrali doma. Nasprotnik je bil Merkur Maribor, aktualni državni prvak. Končni rezultat je bil 1 : 3 (32, -18, -24, -23) za goste.

»Čestitke igralcem, da so bili trmasti do konca, žal pa se nam z izjemo prvega niza ni izšlo. Imeli smo veliko težav v fazi napada, še zlasti ker sprejem ni bil najbolj idealen, kjer se nam je poznalo, da ni mogel igrati Mitja Gasparini. Vendar to ni izgovor za poraz. Imeli smo nekaj trenutkov, ko bi se tekma lahko odvila v našo korist, da bi se mi veselili zmage, vendar smo bili v teh situacijah preveč predvidljivi. Mariborčani so imeli v svojih vrstah odličnega Ahmeda Ikhbayrija, ki je podobne igre kazal že v lanski sezoni, zato to za nas ni bilo presenečenje. Skušali smo ga zaustaviti, a žal v tem nismo bili uspešni.

Foto: Klemen Brunec

Kamničanom (v temnejših dresih) ni uspelo zaustaviti odličnega Ahmeda Ikhbayrija.

Veseli me, da so bili znova na tekmi gledalci,« je povedal Matija Pleško, trener Calcita Volleyja. Kamničane že v naslednjem krogu čaka nova težka tekma, saj se bodo v soboto v dvorani Tivoli pomerili z ACH Volleyjem. Drugi gorenjski predstavniki, ekipa Hiša na kolesih Triglav, so prav tako

igrali doma in izgubili proti Črnučam z 0 : 3 (-21, -22, -21). V drugem krogu bodo Kranjčani v soboto gostovali pri Merkurju Maribor.

Prvi krog je bil odigran tudi v prvi odbojarski ligi za ženske. Igralke Calcita Volleyja, ki branijo naslov državnih prvakinj, so s 3 : 0 (22, 19, 15) premagale

OD Krim. Za Kamničanke je bila to zadnja preizkušnja pred prvo kvalifikacijsko tekmo za uvrstitev v ligo prvakinj, ko bodo v četrtek gostovale v Ukrajini pri Prometeju iz Dnepra. V domačem prvenstvu bodo v soboto znova igrale doma, njihov nasprotnik bo Nova KBM Branik.

Skakalci danes v Kranju za državne naslove

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Pretekli konec tedna so tako smučarske skakalke kot skakalci zaključili tekme poletne velike nagrade.

Med skakalci je bil na zadnji postaji v nemškem Klingenthalu najvišje Anže Lanišek, ki je osvojil šesto mesto. Cene in Peter Prevc sta si razdelila 14. mesto. Slednji je zamenjal proizvajalca smuč in bo v novi sezoni znova skakal na Slatnarjevih. Tekmo je prepričljivo dobil Japonec Rjoku Kobajasi, skupni seštevek pa Norvežan Halvor Egner Granerud. Lanišek je skupno peti. »Solidna poletna sezona, a brez presežkov. Na treningu sem znal

pokazati veliko več. Morda je to dobro, da zdaj stopiš malce s plina, potem pa pozimi pokažeš največ,« razmišlja Lanišek. V Klingenthalu so imela zaključek tudi dekleta. Urša Bogataj je z drugim mestom (zmagala je Avstrijka Marita Kramer) potrdila skupno zmago in na prestolu nasledila Niko Križnar. Ta je bila na zadnji tekmi četrta, skupno pa peta. Slovenke so z veliko prednostjo zmagale v pokalu narodov.

Že danes skakalke in skakalce čaka državno prvenstvo v Kranju, na katerem se bodo pomerili v posamičnih konkurencah in tudi v mešanih ekipah. Začelo se bo ob 17. uri.

Triglav znova na vrhu

JOŽE MARINČEK

Kranj – Nogometaši v Prvi ligi Telemach so konec tedna odigrali tekme 12. kroga. Nogometaši Kalcerja Radomlje so gostili Aluminij. Tekma se je končala z rezultatom 2 : 2. Domžale so gostovale pri CherryBox 24 Tabor Sežana in prav tako iztržile točko. Zadetkov ni bilo. Na lestvici vodi Koper, Domžale so osme, Kalcer Radomlje pa zadnji, deseti.

Za nogometaši v drugi slovenski nogometni ligi so tekme desetega kroga. Roltek Dob je prišel do točke na domačem igrišču, kranjski Triglav pa do treh na gostovanju. Rezultata sta bila Roltek Dob – Fužinar Vzajemci 1 : 1, Rudar Velenje – Triglav Kranj 0

: 1. Na lestvici znova vodi Triglav, Roltek Dob je tretji. Tekme osmega kroga so odigrali nogometaši v tretji slovenski nogometni ligi – zahod. Rezultati gorenjskih ekip: Eksist Žiri – Sava Kranj 1 : 3, AROL Škofja Loka – Šobec Lesce 1 : 2 in Tinex Šenčur – Postojna 3 : 1. Na lestvici vodi Fama Vipava, Tinex Šenčur je najvišje, na tretjem mestu.

Aktivni so bili tudi nogometaši v gorenjski nogometni ligi. Odigrali so tekme šestega kroga. Rezultati: Bled Bohinj Hirter – Naklo 5 : 0, SIJ Acroni Jesenice – Preddvor 1 : 2, Kranjska Gora – Kondor Godešič 2 : 4, Britof – Velesovo Cerklje 3 : 2, Zarica Kranj – Visoko 1 : 0 in Niko Železniki – Polet 2 : 1. Na lestvici vodi Visoko.

Veterani na odbojarsko prvenstvo

Prvega uradnega evropskega prvenstva veteranov v odbojki se bo udeležila tudi slovenska reprezentanca. Najstarejši igralec v ekipi ima 76 let.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Od jutri do sobote bo v Alcudii na otoku Palma de Mallorca v Španiji potekalo prvo uradno evropsko prvenstvo veteranov v odbojki, na katerem bo nastopila tudi slovenska izbrana vrsta, in sicer v kategoriji 56+. Potekalo bo pod geslom: Leta niso ovira.

Ekipo sestavlja 14 igralcev iz skorajda celotne Slovenije, tudi z Gorenjskega. V avgustu so se zbrali na kratkih pripravah na Zgornjem Jezerškem in trenirali v dvorani Osnovne šole Matije

Slovenski odbojkarji veterani, ki bodo nastopili v kategoriji 56+. / Foto: arhiv reprezentance

Valjavca v Preddvoru. Trener ekipe je Adi Urnaut, ki jo bo vodil tudi na prihajajočem prvenstvu, v njej pa so: Niko Zupan, Boštjan Berčič, Matjaž Fležar, Tomi Kržišnik, Peter Praper, Jože Murovec, Mirko Žagar, Stojan Gobec, Danilo Čebulj, Jože Meško, Mičo Simkič, Vladimir Dimitrov, Franjo Pustoslemšek in Janez Jezeršek. Najstarejši igralec je dr. Peter Praper, ki ima 76 let.

Udeležbo na prvenstvu v celoti financirajo igralci sami s pomočjo sponzorjev in prijateljev.

Novi zmagi hokejistov Jesenic

Jesenice – Hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice v Alpski hokejski ligi nadaljujejo zmage. V petek so doma po podaljšku z 2 : 1 (0 : 0, 0 : 1, 1 : 0, 1 : 0) premagali Bemer VEU Feldkirch. V soboto so bili boljši še od moštva Wipptal Broncos Weihenstephan. Rezultat je bil 4 : 1 (1 : 0, 0 : 1, 3 : 0). Na lestvici ostajajo v vodstvu. Naslednjo tekmo bodo odigrali že danes. Ob 19. uri bodo v Športni dvorani Podmežakla gostili Migross Supermercati Asiago Hockey, v petek pa še EC Bregenzwald. V soboto so bile odigrane tudi tekme rednega dela državnega članskega prvenstva. Rezultati gorenjskih ekip: HK Celje – HD Hidria Jesenice 3 : 4 in HK MK Bled – HK SŽ Olimpija 2 : 5. Naslednje tekme, ki bodo štejele tudi za točke prvenstva v IHL, bodo jutri. Srečali se bodo HK MK Bled – HD Hidria Jesenice (ob 18.45) in HK Slavija Junior – HK Triglav (ob 19.15).

Timotej Bečan zmagovalac Šmarne gore

Tacen – V soboto je potekal 42. Tek na Šmarno goro, ki je imel letos spremenjeno traso. Start in cilj je bil na Rocnu. Med moškimi je zmagal Timotej Bečan, ki je bil najhitrejši tako na vrhu Grmade kot Šmarne gore, v ženski konkurenci pa je bila najhitrejša Lucija Krkoč. Letos tudi ni bilo teka Rekord Šmarne gore. Je pa Bečan v četrtek postavil neuradni rekord. Najkrajšo pot na Šmarno goro je pretekel v 11 minutah in 5 sekundah, kar bi bil slovenski rekord.

Loški rokometaši boljši od Dobove

Škofja Loka – Rokometaši so v Ligi NLB odigrali tekme četrtega kroga. Urbanscape Loka je igrala doma in bila z 28 : 20 (14 : 8) boljša od Dobove. Na lestvici so na četrtem mestu.

Šenčurjani edini do zmage v gosteh

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Za košarkarji je uvođno kolo lige Nova KBM.

Gorenjska gradbena družba Šenčur je edina ekipa, ki je zmago dosegla v gosteh. S 74 : 81 so bili boljši od

Nutrisporta Ilirije, novincev v prvoligaški družini. Zmago so potrdili v zadnji četrtini. V naslednjem kolu bodo 8. oktobra gostili Helios Suns. Slednji so bili v prvem kolu doma z 98 : 77 boljši od Hopsov Polzela. S porazom

pa so v sezono vstopili košarkarji ECE Triglav. Gostovali so pri Rogaški, ki je bila boljša z 68 : 53. V soboto bodo igrali doma proti Hopsom s Polzele.

V prvi slovenski košarkarski ligi za ženske so v prvem

kolu Domžalčanke, ki so se z novo sezono vrnilo v prvo ligo, doma tesno izgubile proti ekipi Pro-Bit Konjice (66 : 68). Tekma med Tosamo Ledito in Triglavom bo jutri v Domžalah. Začela se bo ob 19. uri.

PLANINSKI IZLET: ŠKEDNJOVEC (2309 M N. M.) IN OGRADI (2087 M N. M.)

Najzahtevnejša bohinjska gora

Izjemno lep vrh, a njegovi lepoti primerna je tudi tehnična zahtevnost. Ni naključje, da ga je legendarni Tine Mihelič označil za »najzahtevnejšo fuž'narsko goro«. Drzna špica. Gora, ki je ne gre podcenjevati.

JELENA JUSTIN

Prepričana sem, da ima vsak "hribovc" spisek želja vrhov, na katerih bi rad stal. No, na mojem je bil precej časa Škednjovec. Pred leti sem bila prepričana, da na njem ne bom stala nikoli. A upanje umre zadnje, le žetlet si je treba! Danes bomo obiskali fužinarske gore in se povzpeli na Škednjovec. Ker je pa vedno lepo narediti krog, bomo pri sestopu obiskali še Ograde, po manj znani in neoznačeni grapi.

Zapeljemo se v Bohinj in v Stari Fužini ostro levo proti planini Blato. Ko dosežemo cestno rampo, vzamemo listek, ki nas ob vrtni olajša

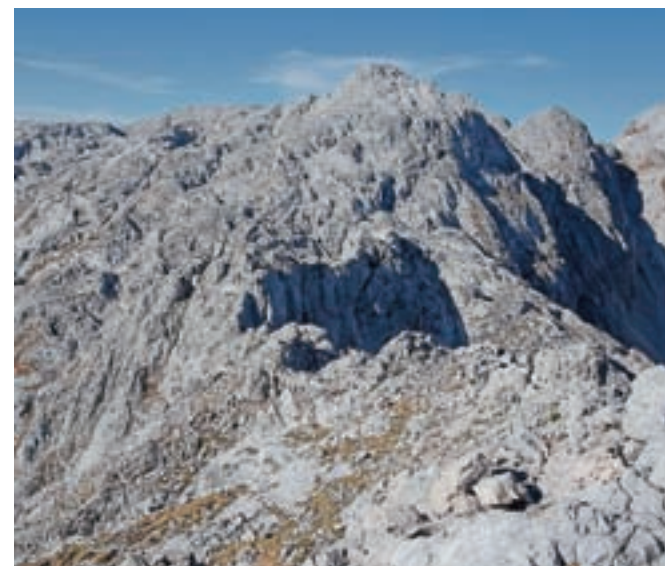
za 12 evrov. Sledi nekaj kilometrov vzdrževane, asfaltirane ceste, ki pelje na Vogar, potem pa zavije desno do planine Blato. S parkirišča nadaljujemo proti Blatu in takoj za rampo zavijemo desno na stezico, ki poteka po kamniti polici. Pot do Krstenice ni označena. Sledimo stezici do kolovoza, ga prečimo in na drugi strani nadaljujemo po stezici skozi gozd. Pot je ponekod težje prehodna zaradi podrtega drevja. Lovska steza se strmo dviga skozi gozd. Po 60 minutah strmega vzpona skozi gozd bomo prišli do lične lovske kočice, ki stoji skoraj na skalnem robu. Od lovske kočice nadaljujemo

kar po poti naprej. Nad seboj bomo zagledali strehe prvih stanov na Krstenici. Če pogledamo proti zahodu, so pred nami razprostranjeni Ogradi, nad Krstenico se dviga Krsteniški Stog. S Krstenice nadaljujemo po dolini med Ogradi, ki so na naši levi strani, in Krsteniškim Stogom na desni. Hodimo po nemarkirani stezi. Pred seboj v daljavi zagledamo Jezerski Stog, levo od njega pa dve špici, Adama in Evo, na koncu doline pa našo špico, Škednjovec. Pot nas pripelje na opuščeno planino Jezerce, 1815 m n. m. Pri koritu zavijemo desno in v nekaj korakih zagledamo možice, ki nas vodijo levo

navzgor, pod Prevalskim Stogom, vse do vrha Mišeljskega prevala. Na prevalu, ko zagledamo Vernar in Tosc na drugi strani, zavijemo na levo pobočje in sledimo redkim možicem čez tipičen kraški svet, poln škrapelj in žlebičev. Celoten greben vidimo ves čas pred seboj. Kopasti predvrh obidemo po desni strani, kjer nam možici kažejo najlažje prehode med jamami in brezni. Ko dosežemo travnato področje, se nam pokaže drugi predvrh, ki se ga ravno tako lotimo po desni. Dosežemo prvo tehnično zahtevnejše mesto: okoli 10-metrsko gladko ploščo, posuto z drobirjem, ki jo prečimo. V mokrem bi bil zdrs lahko usoden. Dosežemo širše skalnato področje, nad katerim zagledamo 60 metrov dolg kamin, ki ga premagamo malce po levi in desni strani, na vrhu pa tudi po sredi. Če se držimo možičkov, nas čaka plezanje II. težavnostne stopnje, sicer je lahko zelo hitro še zahtevnejše. Na vrhu kamina je ožje travnato sedelce. Od tod dalje le še sledimo grebenu, ki je ponekod bolj, ponekod manj strm. Previdnost mora biti velika, saj je krušljivo in izpostavljenost. Prostoren vrh nas nagradi: Stogovi, Ogradi, Debeli vrh, Vrh Hribaric, Kanjavec, Triglav, Mišelj vrh, Vernar, Tosc itd. Sestopimo po

Stena, v kateri se skrivata dva tehnično zahtevnejša detajla: gladka plošča in kamin / Foto: Jelena Justin

Z vrha pogled na sestopni zahodni greben, izjemno izpostavljen in krušljiv / Foto: Jelena Justin

Škednjovec, drzna špica sredi fužinarskih gora / Foto: Jelena Justin

izredno izpostavljenem in krušljivem grebenu do sedla med Škednjovcem in Vrhom Hribaric. Nadaljujemo sestop po meliščih, tik pod steno Škednjovca, ki nas pripeljejo na markirano pot. Zavijemo desno proti Lazoviškemu prevalu. Gremo čez preval in malce pod njim, pri oznaki za Vodnikov dom oz. smer proti Mišeljskemu prevalu, zavijemo levo na neoznačeno stezico, ki

nas čez greben in skozi grapo pripelje na vrh Ogradov. Pot nima niti možičkov, je pa lahko sledljiva. Z vrha sestopimo do planine V Lazu, od tam pa direktno navzdol do planine Blato, kjer nas čaka jekleni konjiček.

Nadmorska višina: 2309 m
Višinska razlika: maks. 1500 m
Trajanje: 9 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Osebni priročniki in surferske zmage

NEŽA MARKELJ

Še vedno se lovim z urnikom predavanj, laboratorijskih vaj in seminarjev, še vedno obupano iščem predavalnice in vozne rede najbolj nezanesljivih avtobusnih linij na svetu. Še vedno vsak dan znova pojasnujem profesorjem, da žal ne razumem portugalsko in potrpežljivo prenašam njihove pridige, ki ciljajo na potencialen neuspeh v izpitnem obdobju, a hkrati naletim tudi na kakšnega dobrosrčneža, ki mi stopi naproti, da se mi težka skala počasi odvali od srca. Če se ozrem po preteklih dnevih, sem najbolj hvaležna svojim sošolcem, ki jih kdaj pa kdaj hudomušno poimenujem kar osebni priročniki na dveh nogah. Kako preživeti na fakulteti v Coimabri, in jim podeljujem vse zasluge, da se mi je za zdaj uspelo obdržati nad

gladino – akademsko, družabno in tudi morskno.

Pred nekaj dnevi sem namreč le zbrala pogum in se s prijateljicami prijavila na 2-urni tečaj surfanja. V poznih popoldanskih urah smo nase navlekli rdeče oprizijete obleke iz neoprena, pod roke dobile vsaka svojo desko, na kateri nas je mlad in simpatičen inštruktor vodil proti prvim surferskim zmagam. Po dveh urah mučnega spopadanja z brezčutnim Atlantikom sem sama pri sebi zaključila, da bom raje ostala pri premagovanju snežnega pršiča, ki v nasprotju s slanimi penami valov ne sili v nos, usta in druge odprtine, me ne razmetava, ne preobrača in me na koncu ne izpljuje proti nizki obali kot kakšno ubogo, nemočno sardino. No, že res, da vse skupaj ni bilo

tako katastrofalno, kot se sliši, a je strah in občutek nemoči, ko se mi je čez glavo penil že vsaj stoti val, pripeljal do odločitve, da se bom v prihodnje pozibavala le še na napihljivi blazini v ljubem Sredozemlju.

Pretekli teden je zaznamoval še en super dan – moj rojstni dan. Ta je v meni sprožil domotožje in obudil spomine na pretekla praznovanja s starimi prijatelji in vsemi sladkimi dobrotami, ki jih je meni na čast napekla mama, a me je hkrati presenetil s torto, ki so mi jo prinesle surferske »sotripinke«, in celo goro palačink, ob katerih smo nazdravili na mojih 24. »No, se počutiš kaj drugače?« me je dan zatem povprašal oče, ko sva se končno ujela po telefonu. Dal mi je misliti. Občutki so enaki, še vedno me ni

MLADOST, POTEPI IN DRUGI UŽITKI

Prva učna ura surfanja na neusmiljenih valovih Atlantika

začel boleti hrbet, moja kolena so enako trpežna kot pretekla leta in tudi sladkarije se še ne nabirajo v »šlavfkih« okoli trebuha. Le misli so druge: rojstnodnevne želje sem letos zamenjala za hvaležnost – za vse, kar je bilo in kar je: za nove prijatelje,

za čudovite nove sošolce, za dosežene cilje in pogum pri spopadanju z novimi izzivi. »Bring it on, Coimbra!« si mislim, ko mi profesor odredi seminarsko nalogo v portugalsčini in istočasno napove izpit čez dober teden – bomo zmogli? Bomo, ja!

Letos zelo slaba sadna letina

V nasadu Resje so letos zaradi posledic spomladanske pozebe pridelali od osemdeset do devetdeset odstotkov manj jabolok kot v običajnih razmerah.

CVETO ZAPLOTNIK

Mošnje – V največjem gorenjskem sadovnjaku, v nasadu Resje, s katerim gospodarji Kmetijsko gozdarska zadruga Sava Lesce, so letos na 22 hektarjih rodnega sadovnjaka pridelali le okrog sto ton jabolok, kar je od osemdeset do devetdeset odstotkov manj kot bi ga v normalnih razmerah. Običajno jih pridelajo okrog osemsto

Med obiranjem jabolok v sadovnjaku Resje

V sadovnjaku Resje imajo tudi 2,5 hektarja velik nasad orehov. Na enem hektarju orehi že rodijo, letos bo pridelek dokaj normalen, preostali nasad bo začel roditi čez približno pet let.

ton, lani, ko je bila obilna letina, so jih 930 ton. »Pozeba je bila zelo huda in škoda je bila celo večja, kot smo ocenjevali spomladi,« pravi vodja sadovnjaka Tatjana Zupan in dodaja, da škoda ni enakomerno prizadela vseh sort jablan in tudi ne vseh leg v sadovnjaku. Med sortami, ki sta se izkazali za najbolj odporni na pozebo, sta gala in pinova, med legami so jo najbolj odnesli nasadi v bližini gozda.

»Pozebe so vse pogostejše, to že ni več slučajno, ampak verjetno tudi posledica klimatskih sprememb,« ugotavlja Zupanova in poudarja, da se je oroševanje drevesne krošnje doslej izkazalo kot najučinkovitejši ukrep zoper pozebo, vendar v primeru, če nizke temperature trajajo dlje časa, tudi to ne pomaga. Nekateri sadjarji v Sloveniji so oroševanje že

uvvedli, na Resju še ne, ker je to zelo drag sistem. Približno tretjino nasada pa so doslej z mrežami zavarovali pred točo, ki je letos sicer ni bilo.

Jabolka so letos dozorela nekoliko kasneje kot lani, obirali jih bodo do sredine oktobra, pri obiranju jim tudi letos pomagajo zunanji obiralci, a jih potrebujejo manj kot v običajnih letih. »Letos za obiranje tudi ni bilo velikega povpraševanja, ne vem, ali se ljudje niso zanimali za to delo zaradi informacij o slabi letini, ukrepov za zajezitev koronavirusa, dodatkov, ki jih dobivajo, ali iz kakšnih drugih razlogov,« se sprašuje Zupanova, ki je prepričana, da letos s prodajo sadja ne bodo imeli problemov. Potrošniki namreč veliko kličejo v sadovnjak in jih že sprašujejo, kdaj bodo začeli prodajo. Predvidoma naj bi začeli ta teden.

Pozeba je prizadela tudi druge intenzivne sadovnjake

na Gorenjskem in v Sloveniji, enako občutijo posledice pozebe tudi ljubiteljski sadjarji. Po oceni sekcije za sadjarstvo pri Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij bo letos pridelek jabolok zaradi pozebe v intenzivnih sadovnjakih za 59 odstotkov manj-

letos pridelek jabolok v Evropski uniji za desetino večji kot lani, a le za odstotek večji od triletnega povprečja. Večja pridelava je predvsem posledica dobre letine na Poljskem, v Španiji, na Hrvaškem, na Nizozemskem in na Portugalskem.

Letos je bila zaradi pozebe izjemno slaba letina vseh vrst zgodnjega sadja. Po podatkih državnega statističnega urada je bil pridelek marelic v intenzivnih sadovnjakih za 87 odstotkov manjši kot lani, pridelek češenj pa 91 odstotkov manjši. Jagode so obrodile malo bolje od drugega sadja, vendar še vedno pod povprečjem, pridelek je bil za tretjino manjši od povprečja zadnjih desetih let. Pridelek breskev in nektarin je bil najslabši v zadnjih tridesetih letih.

ši kot lani in za 63 odstotkov manjši od triletnega povprečja. Na trgu sicer ne bo čutiti posledic skromnega domačega pridelka, na prodajanih policah bo le več uvoženega sadja. Po napovedih svetovnega združenja pridelovalcev jabolok in hrušk bo

Bo skromna letina domačega sadja vplivala na (višjo) maloprodajno ceno? »Vse sadje se draži, a razlog za to ni pozeba, ampak zviševanje cen energentov, sredstev za zaščito in drugega reprodukcijskega materiala,« pravi Zupanova.

Vseslovensko srečanje kmetov na Ponikvi

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Na Ponikvi, ki je rojstni kraj blaženega Antona Martina Slomška, zaveznika kmetov, slovenskega kmetijstva in kmetijskega slovstva, bo v nedeljo, 10. oktobra, tradicionalno, že osemnajsto vseslovensko srečanje kmetov. Organizatorji so srečanje prilagodili ukrepom za preprečevanje širjenja novega koronavirusa, zato se bo vse dogajalo le v cerkvi svetega Martina na Ponikvi in tudi organiziranih prevozov na srečanje ne bo. Sveta

maša se bo začela ob deseti uri, daroval jo bo celjski škof dr. Maksimiljan Matjaž, sodelovali pa bodo tudi predstavniki evangeličanske cerkve. Maša se bo nadaljevala z akademijo, na kateri se bo Robert Božič pogovarjal s prof. dr. Jožetom Ostercem, prvim kmetijskim ministrom v samostojni Sloveniji. Vsi udeleženci srečanja bodo morali izpolnjevati pogoje PCT in nositi masko, dogajanje pa bo sicer možno spremljati po radijskih sprejemnikih in na televizijskih zaslonih.

Predstavitev dveh razpisov

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Oddelek za kmetijsko svetovanje pri Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj pripravlja v tem tednu predstavitev dveh javnih razpisov. Jutri, v sredo, z začetkom ob deveti uri bo predstavitev javnega razpisa za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti. Predstavitev bo potekala po spletni aplikaciji Zoom. Za spremljanje predstavitev so obvezne prijave po spletnem obrazcu ali elektronski pošti blaska.boznar@kr.kgzs.si. V četrtek, 7. oktobra, z začetkom ob deveti uri

pa bo še predstavitev javnega razpisa za finančno pomoč majhnim kmetijam. Tudi ta predstavitev bo potekala po spletni aplikaciji Zoom. Vsi, ki se želijo udeležiti predstavitve, se morajo prijaviti na e-naslov jana.vrhovnik@kr.kgzs.si ali na telefonsko številko 04 280 46 28, da jim bodo potlej iz zavo-da lahko poslali povezavo za dostop do predstavitve. Kot je znano, bodo pavšalno pomoč v višini pet tisoč evrov lahko uveljavljale le kmetije, ki niso bile deležne pomoči na prvih dveh javnih razpisih. Oddaja vlog na razpis bo možna do 16. decembra.

Branko Ravnik se vrača na ministrstvo

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Vlada je na seji v sredo razrešila Mašo Žagar s položaja vršilke dolžnosti generalne direktorice direktorata za kmetijstvo na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in na ta položaj imenovala Branka Ravnika, ki bo to funkcijo opravljal do imenovanja direktorja, vendar najdlje šest mesecev, to je do konca marca prihodnje leto. Ravnik izhaja s kmetije na Brodu v Bohinju, po izobrazbi je univerzitetni diplomirani kmetijski inženir živinorejske smeri in ima bogate domače in mednarodne izkušnje na področju kmetijstva. V svoji poklicni karieri je bil med drugim direktor Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj, direktor Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije pa

Branko Ravnik

tudi že generalni direktor direktorata za kmetijstvo in državni sekretar na ministrstvu za kmetijstvo. Drugi mandat direktorja zbornice je končal 1. aprila letos, pred imenovanjem za v. d. generalnega direktorja direktorata za kmetijstvo pa je bil svetovalec za področje kmetijstva v Turizmu Bohinj.

Odkupne cene mleka

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarne avgusta za mleko, dostavljeno v mlekarino ter s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 32,16 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 32 centov ali 1,01 odstotka več kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 4

odstotke maščobe in 3,3 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 34,31 evra in je bila za 67 centov ali za 1,99 odstotka višja kot julija. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 29,14 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na dejansko vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 32,18 evra.

Odkupna cena (v evrih/100 kg) za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin (standardna) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

Mesec	Cena mlekarne		Cena odkupovalcev	
	*standardna	*dejanska	*standardna	*dejanska
December 2013	36,23	38,36	31,06	36,12
December 2014	32,64	34,09	27,77	31,72
December 2015	28,88	30,70	24,86	28,33
December 2016	26,84	30,01	24,15	28,18
December 2017	32,87	35,25	28,63	32,97
December 2018	31,43	34,40	28,37	31,95
December 2019	32,26	36,62	29,55	34,16
December 2020	30,85	34,69	27,40	31,56
Junij 2021	30,98	33,09	28,30	31,19
Julij 2021	31,84	33,64	28,83	31,54
Avgust 2021	32,16	34,31	29,14	32,18

Podpirajo ustanavljanje skupin proizvajalcev

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je objavilo javni razpis, s katerim namenja nekaj več kot 1,1 milijona evrov nepovratnih sredstev za ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju. S tem želi podpreti skupni nastop primarnih proizvajalcev na trgu, vzpostavitev skupnih tehnoloških pristopov v priraji in pridelavi, dvig kakovosti izdelkov, skupno trženje in promocijo ter izboljšanje stroškovne učinkovitosti. Vlogo za pridobitev podpore bo možno vložiti v elektronski sistem v času od 18. oktobra do vključno 21. decembra, proizvajalci pa morajo prej v upravnem postopku pridobiti status skupine ali organizacije proizvajalcev. Ministrstvo je v okviru dose-danjih treh razpisov dodelilo podpore trem organizacijam in sedemnajstim skupinam proizvajalcev, ki združujejo več kot dva tisoč kmetijskih gospodarstev.

Poznate koga od divjakov

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – Policija se je pred dnevi obrnila na javnost po pomoč pri prepoznavi nasilnežev, ki so 4. septembra popoldne med nogometno tekmo Škofje Loke in Izole vdrli na igrišče ter poškodovali dva nogometaša in enega udeleženca. »V incidentu je bilo udeleženih okoli dvajset oseb. Dva nasilneža so policisti že prepoznali, o preostalih pa še

skupine. Obvestila zbirajo tudi v smeri prepovedi udeležbe posameznikom na športnih prireditvah.

Policija prosi za pomoč pri prepoznavi oseb na fotografijah (objavljene tudi na spletni strani Gorenjskega glasa) in pri pridobivanju informacij o drugih udeležencih nasilja. Kdor ima informacije, jih lahko sporoči na interventno številko 113. Če želi posameznik ostati anonimni, lahko podatke spo-

Foto: PU Kranj

Več fotografij smo objavili na spletni strani pri članku »Prepoznate koga, ki je vdrl na nogometno igrišče?«.

zbirajo obvestila. Okoliščine kažejo, da gre za nasilje med navijaškima skupinama z območja Ljubljane in Primorske,« so razložili na Policijski upravi Kranj.

V dogodku policija obravnava sume kaznivga dejanja nasilništva ter prekrške zaradi uporabe pirotehnike, oviranja javne prireditve ter nasilnega in drznega vedenja posameznikov oziroma

roči tudi na anonimni telefon policije o 80 1200.

»Vsakršno nasilje je nesprejemljivo in nima ničesar skupnega z navijaštvom. Prav tako ni dopustno, da bi taki in podobni neredi na športnih prireditvah postali običajen pojav. Zato mora biti v interesu vseh, da se taka dejanja raziščejo ter odkrijejo in obravnavajo posamezniki,« opozarja policija.

V naravo odvrigel odslužene pnevmatike

Bukov Vrh – Škofjeloški policisti so v soboto obravnavali prijavo o onesnaženju narave z odlaganjem pnevmatik v naravo v Bukovem Vrhu. Poteka zbiranje obvestil in obveščanje pristojne inšpekcijske službe, so sporočili s Policijske uprave Kranj. Fotografijo odloženih pnevmatik je v soboto objavil tudi uporabnik Facebooka in ob tem zapisal: »Ponosni lastnik teh 50 do 100 rabljenih pnevmatik, ki si jih včeraj ob pol treh popoldan pripeljal s črnim Citroënovim kombijem in zmetal v potok na gozdni cesti v Bukovem Vrhu: vljudno prosim, da pnevmatike pospraviš do ponedeljka zjutraj, drugače gredo posnetki nadzornih kamer na policijo (cesta je pod video nadzorom).«

Foto: Facebook

Močno pijan se je prevrnil z avtomobilom

Tržič – Tržiški policisti so v nedeljo zvečer obravnavali nesrečo, ki jo je zaradi prehitre vožnje povzročil vinjen voznik z 1,30 mg/l alkohola v izdihanem zraku. Voznik, ki nima niti vozniškega dovoljenja, se je z avtomobilom prevrnil na streho. Potnico so iz vozila s tehničnim posegom rešili gasilci. Proti vozniku postopek še poteka, odredili so mu tudi strokovni pregled.

Vidnost lahko reši življenje

Aktivna raba odsevnih teles pešču v temi in mraku lahko reši življenje, sporočajo v okviru nacionalne preventivne akcije, ki poteka do 10. oktobra.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Sloveniji do 10. oktobra poteka nacionalna preventivna akcija za večjo varnost pešcev Bodi viden – bodi previden, ki jo vodi Agencija za varnost prometa (AVP). Njen namen je opozoriti na varnost pešcev, ki so med najbolj izpostavljenimi in ogroženimi udeleženci v prometu, s poudarkom na varnosti otrok in starejših. V preventivni akciji s terenskimi aktivnostmi sodeluje 85 občin in nevladne organizacije, policija pa izvaja nadzore ravnanja voznikov in pešcev.

Največ nesreč z udeležbo pešcev se zgodi ravno v jesenskih in zimskih mesecih, ko so dnevi krajši, vidljivost slabša, ceste pa spolzke. Aktivna raba odsevnih teles pešču v temi in mraku lahko reši življenje, zato opozarja AVP, ki bo v času akcije po Sloveniji razdelila več kot 20 tisoč odsevnih trakov in kresničk. Agencija opozarja še na odvratanje

Največ nesreč z udeležbo pešcev se zgodi v hladnejši polovici leta, ko so dnevi krajši, vidljivost slabša, ceste pa spolzke. / Foto: Tina Dokl

pozornosti od dogajanja v prometu zaradi uporabe mobilnih telefonov, kar ne zmanjšuje le pravočasnosti in ustreznosti reakcij voznikov, ampak tudi pešcev – njihova pozornost je zmanjšana celo do šestdeset odstotkov. Posebna opozorila za varnost pešcev so namenjena voznikom motornih vozil, voznikom e-skirojev in

kolesarjem. Pozivajo jih, da pešcem odstopijo prednost na prehodih ter prilagodijo hitrost vožnje, posebej v naseljih, pešce pa opozarjajo, naj se vedno prepričajo, da razmere omogočajo varno prečkanje.

Policisti so do 15. septembra pri pešcih ugotovili 2863 kršitev cestnoprometnih pravil, v 337 prometnih

nesrečah z udeležbo pešca pa je življenje izgubilo enajst pešcev, devet v trčenju z osebnim vozilom in dva v trčenju s tovornim vozilom. Štirje od enajstih pešcev so bili tudi povzročitelji prometne nesreče, v kateri so izgubili življenje. »Stanje na področju varnosti pešcev se je v letošnjem letu v primerjavi z enakim lanskim obdobjem poslabšalo. Več pešcev je bilo udeleženih v prometnih nesrečah, prav tako pa so se povečale posledice – več je umrlih in lahko telesno poškodovanih. Še vedno pa ostaja najpogostejši vzrok za prometne nesreče z udeležbo pešcev neupoštevanje pravil o prednosti, prometnih nesreč s hujšimi posledicami pa nepravilnosti pešcev,« je povedal Ivan Kapun, vodja Sektorja prometne policije na Generalni policijski upravi. Policisti nadzirajo ravnanje pešcev v prometu ob rednem delu, na vsaki policijski upravi pa bodo ta teden izvedli vsaj en poostren nadzor, je še razložil.

Vaja iz množične prometne nesreče

Na obsežni vaji Množična nesreča Medvode 2021 je sodelovalo 73 gasilcev, 21 reševalcev in deset policistov. V treh urah reševanja so oskrbeli vseh šestdeset ponesrečencev.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – »Na cesti Medvode–Sora je prišlo do prometne nesreče, v kateri so bili udeleženi dva avtobusa in šest osebnih vozil. Po trenutnih podatkih je poškodovanih več kot štirideset oseb, žal je nekaj tudi mrtvih. Poteka reševanje oseb iz vozil, medicinska oskrba in prevoz v najbližje bolnišnice. Prvi klic na pomoč je prišel ob 10.04, prva enota je bila na kraju nesreče ob 10.08. Od takrat se izvaja reševanje. Zaključeno bo, ko bodo rešene vse osebe. Sledila bo policijska preiskava vzrokov in identifikacija oseb,« je v petek ob 12. uri v prvem sporočilu za javnost povedal Tomaž Ažbe, vodja intervencije iz Gasilske brigade Ljubljana.

Praktična vaja Množična nesreča Medvode 2021 je potekala na območju načrtovanega športnega parka v Medvodah. Njen cilj je bil preverjanje usklajenosti delovanja več operativnih gasilskih enot ter drugih sodelujočih služb. Na vaji je sodelovalo 73 gasilcev z 18

Posredovanje ob nesreči je potekalo tri ure. Ponesrečencev je bilo šestdeset. / Foto: Maja Bertoncej

vozili, 21 reševalcev s sedmimi vozili iz sedmih zdravstvenih ustanov in deset policistov s štirimi vozili. Posredovanje je bilo zaključeno po treh urah, ko so oskrbeli vseh šestdeset ponesrečencev. Enote Gasilske brigade Ljubljana, Gasilsko društvo Preska - Medvode so izvedle potrebne postopke tehničnega reševanja ponesrečencev, reševalne

službe so skrbele za medicinsko obravnavo in odvoz poškodovancev v bolnišnično oskrbo, svoje pristojnosti pa je izvajala tudi policija. Zaradi stresne situacije se je izvajala psihosocialna pomoč prizadetim osebam. Na vaji je aktivno sodelovala tudi Civilna zaščita občine Medvode.

»To je zelo pomembna vaja za primer množične nesreče. Medvode so mejno območje med dvema

gasilskima enotama širšega pomena, ki posreduje ta v prometnih nesrečah, to sta Kranj in Ljubljana. V vaji je bila vključena tudi lokalna osrednja enota, ki bi bila aktivirana. To je PGD Preska - Medvode,« je povedal Ažbe. »Cilj vaje je bil vsakakor dosežen, analiza pa bo pokazala, ali je bila uspešna ali bo določene stvari še treba odpraviti,« je še pojasnil. Dan prej je bil v Medvodah izveden že teoretični del.

razvedrilo

GG

MOJE IME JE BOND, JAMES BOND

Novi film o Jamesu Bondu je končno prispel tudi v slovenske kinematografe. Številni oboževalci priljubljenega agenta 007 so se filma razveselili, so pa mnenja o njem deljena: enim je všeč, drugi menijo, da se osnovni bondovski koncept izgublja, večina pa je uživala v njegovih »vragolijah«.

Alenka Brun

Tudi kranjski Cineplex je pretekli teden gostil premierno projekcijo najnovejšega filma o Jamesu Bondu, v katerem v glavni vlogi lahko ponovno spremljamo Daniela Craiga. Tudi v Kranju na projekciji ni manjkalo glamurja, Bondovih deklet, metuljčkov. Za uvod je poskrbel radijec in komik

Klemen Bučan, ki se je v vlogi slovenskega tajnega agenta odlično znašel.

Posebni gostvečerav Cineplexu Kranj je bil britanski zvezdnik Julian Rhind-Tutt, ki je leta 1997 tudi sam igral v stranski vlogi v filmu Jutri nikoli ne umre. Na kranjski rdeči preprogi mu je delala družbo soproga Nataša. Med prvimi pa so si film v Kranju ogledali še glasbeniki Jernej Tozon in Jože Potrebuješ (Čuki), Aleš Bartol (Mambo Kings), Jani Hace

Julian Rhind-Tutt / Foto: arhiv Cineplexa

(Siddharta), Dejan Krajnc in Andrej Šifrer. Prišli so tudi igralec Aliash Tepina in fotograf Aleš Bravničar, pa telovadec Sašo Bertoncely in košarkarski strokovnjak Jure Zdovc. Nista manjkali niti vplivnica Kaja Solo ter voditeljica Pia Pustovrh.

Novi film nosi naslov Ničas za smrt in je že 25. film o karizmatičnem agentu britanske tajne službe MI6 s kodnim imenom 007. Igralec Daniel Craig je še petič in zadnjič stopil v čevlje slavnega tajnega agenta, na režiserski stolček je sedel Cary Joji Fukunaga, scenarij so napisali Neal Purvis, Robert Wade, Scott Z.

Burns, Phoebe Waller-Bridge in Fukunaga.

V novem delu se poleg Craiga vračajo nekateri znani igralski obrazi, film pa se začne s pripovedjo o mirnem življenju Bonda na Jamajki, kamor se je umaknil iz aktivne službe. A njegov mir ne traja dolgo, saj ga stari prijatelj Felix Leiter (igra ga Jeffrey Wright) iz agencije CIA prosi za pomoč. Misija reševanja ugrabljenega znanstvenika pa se izkaže za veliko zahrbtnejšo, kot je pričakoval, najboljšega agenta njenega veličanstva pa vodi na sled skrivnostnega negativca, oboroženega z nevarno novo tehnologijo ...

VRAŽJE DAME

Alenka Brun

V soboto ste si na Planet TV lahko premierno ogledali prvi del resničnostne oddaje The Real Housewives Slovenija: Vražje dame, kjer kamera spremlja šest temperamentnih, uspešnih, samostojnih slovenskih dam med njihovimi vsakdanjimi opravili, skupnimi večerjami in odkritimi pogovori. Tri prihajajo iz Štajerske, njihovo nasprotje so dame iz ljubljanskega okoliša. Že v prvi epizodi se je pokazalo, kaj lahko nastane, ko med seboj trčita dva svetova; šest različnih karakterjev pa tudi obeta zanimivo oddajo. Andreja Medvedič, Carmen Osovnikar (večina jo je videla v zadnjem šovu, kjer so se dekleta potegovala za srce slovenskega sanjskega moškega), Gordana Grandošek Whiddon, Nika Čukur, Pika Zrim

Carmen Osovnikar ste lahko spoznali že v Sanjskem moškem.

in Špela Kastelic so dame, v katerih življenje dobivamo vpogled. Za zdaj je v »hiši« še mirno, a dvomimo, da bo šov minil brez kakšne vsaj drobne ženske drame. Za zdaj kaže, da imata najbolj umirjen in preudaren značaj Andreja Medvedič in Pika Zrim. Ampak... ogledali smo si komaj prvi del.

Osrednja informativna oddaja na Pop TV dobila nov obraz

Osrednja informativna oddaja 24UR medijske hiše Pop TV je na sporedu že 25 let in njenemu uredništvu se je s prvim oktobrom pridružil sicer znan obraz z druge televizijske hiše, novinarka Metka Majer. Ta je na novinarsko pot stopila že kot študentka. Več kot 15 let se je, najprej v zunanji, kasneje pa notranji politiki, kalila na RTV Slovenija. Na Pop TV bo pokrivala področje notranje poli-

Metka Majer / Foto: arhiv Pop TV (Ana Gregorič)

tike. Majerjeva poudarja, da imajo klasični mediji ravno zaradi pojava družbenih omrežij še pomembnejšo in odgovornejšo vlogo v družbi. O pridružitvi informativni ekipi oddaje 24UR pa pravi, da se ji pridružuje z velikim spoštovanjem. Dodaja, da je pri televizijskem novinarstvu najpomembnejša ekipa. »Brez ekipe ne gre. Želim si, upam, prepričana sem, da bomo skupaj naredili kaj dobrega. Imam velika pričakovanja, predvsem pa do tega čutim izjemno odgovornost,« še pove.

Dan kranjske klobase in piva

Glavni trg pri vodnjaku v Kranju bo konec tedna ponovno gostil Festival piva in klobase. Pivoljubi bodo imeli na voljo pester izbor raznovrstnih stilov piva, sproščeno druženje ob hladnem pivcu pa bo začinila slastna in priljubljena kranjska klobasa. Obiskovalci dogodka morajo izpolnjevati PCT-pogoj, kar jim omogoča tudi nakup kupončkov, s katerimi bo možno plačati pivo ali kranjsko klobaso.

V ženski družbi si je film ogledal tudi Andrej Šifrer.

JAKA

Ob 31-letnici Lutkovnega gledališča Tri so uprizorili predstavo Nekoč je bila. / Foto: Gorazd Kavčič

PESMI MLADIH

Iščem

Iskala sem te na modrem nebu in našla v jati galebov.

Iskala sem te na polju cvetlic in našla med marjeticami.

Iskala sem te med iskrenimi ljudmi in našla toplo dlan.

Iskala sem te s solzo v očeh in našla med nasmehi.

Iskala sem te, kjer te je nemogoče najti, a mogoče je čisto vse.

Iskala sem te v množici spominov in našla v svojem srcu.

Monika

V srcu lahko skrivamo mnogo stvari in je svetišče nas samih in samo mi poznamo pot do tja. Je nemogoče in je mogoče, ustvarjajte si najlepše mozaike. Pesem je tista, ki spregovori, ko sami ne moremo. **Meta**

Pesmi pošljite na elektronski naslov pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

V DRUŽBI LUTK

Ulični sprevod klobukarjev je v petek naznanil začetek nove sezone v Kulturnem centru Krice krace, kjer si je bilo mogoče ta dan že ogledati prvo lutkovno predstavo Nekoč je bila v izvedbi Lutkovnega gledališča (LG) Tri.

Mateja Rant

Tudi nadaljnje oktobrske petkove prireditve v Kricah kracah bodo namenjene retrospektivi predstav LG Tri, ki letos praznuje 31 let delovanja. Za praznovanje lanskega okroglega jubileja namreč zaradi razmer v zvezi z epidemijo covid-19 ni bilo prave priložnosti, je pojasnila Ksenija Ponikvar iz LG Tri. Tako si je v Kricah kracah mogoče ogledati tudi razstavo lutk in fotografij z dosedanjih predstav LG Tri.

Premiera prve predstave omenjenega lutkovnega gledališča z naslovom Fidl Fadl je bila 7. novembra 1990 v gradu Khislstein in je bila po besedah Ksenije Ponikvar uspešnica, ki je doživela 254 ponovitev. Od takrat sta skupaj z Natalijo Herlec ustvarili že 18 predstav, pri prvih treh, še pri Čenči in Regrataniji, je z njima sodelovala tudi Vaska Trobec – od tod je

Ulični sprevod klobukarjev je v petek naznanil začetek nove sezone v Kulturnem centru Krice krace. / Foto: Gorazd Kavčič

izšlo ime gledališča Tri, ker so bile na začetku tri lutkarike. »Lutka Čenča, ki je izvirni lik Jožeta Trobca, je zaživela še v predstavi Ojoj, boli!, ki je še vedno na repertoarju. To je tudi predstava z največ ponovitvami, bilo jih je kar 544.« Leta 2011 se je gledališče začelo povezovati z Lutkovno skupino Bobek, plod njihovega sodelovanja pa je tudi 1001 pravljica,

ki jo bodo uprizorili v petek v Kricah kracah. Sledili bosta predstavi Kužek in muca 15. oktobra ter Polž Vladimir gre na štop 22. oktobra, 29. oktobra pa bo na vrsti predstava Strah, prav tako ustvarjena v sodelovanju s skupino Bobek.

Ksenija Ponikvar in Natalija Herlec se z lutkami ukvarjata že od malega, med drugimi sta sodelovali v otroški

skupini Prešernovega gledališča pri Saši Kumpu. »Včasih je bilo veliko podmladka, danes pa očitno lutkarstvo ni več 'moderno',« obžalujeta. Za vse njune predstave sta kasneje sami izdelovali lutke, na začetku pod mentorstvom lutkovnega tehnologa Ivica Bileka. In kot zagotavljata, je tudi po vseh teh letih biti lutkar še vedno najboljši poklic, ki sta si ga izbrali.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKO • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKO

ČETRTI DNEVI ALPSKO-JADRANSKE KUHINJE V CELOVCU

NA PRESEČIŠČU TREH KULINARIČNIH KULTUR (1)

Alenka Brun

Dnevi alpsko-jadranske kuhinje so stalnica pisane ga kulinaričnega šopka na avstrijskem Koroškem. Na kulinaričnih dogodkih med 15. in 26. septembrom so se tudi letos srečali priznani gostujoči in domači kuharji; okoli štirideset izbranih proizvajalcev iz Furlanije, Benečije, avstrijske Koroške, avstrijske Štajerske in Slovenije pa je na poti okusov predstavilo svoje žlahtne izdelke. Turistično združenje Celovec je organiziralo več kot štirideset kulinaričnih dogodkov in tako na enem mestu združilo alpsko-jadranski prostor vrhunskih užitek.

S kulinariko se je v tem času na t. i. užitkarskih sessionih srečevala tudi kultura, v lokalnih restavracijah pa so gostovali vrhunski kuharji in na krožnikih ljubiteljem okusov pojasnjevali svojo filozofijo alpsko-jadranske kuhinje. Poleg avstrijskega kuharja leta 2021 Maxa Stieglja (posestvo Purbach), so letos na Dnevih alpsko-jadranske kuhinje gostovali tudi slovenski kuharji Dejan Mastnak (Tri Lučke, Krško), Ksenija Mahorčič (restavracija Mahorčič, Rodik) in gorenjski kuharski mojster Uroš Štefelin (Vila Podvin, Radovljica). S svojo kuhinjo se je predstavil v restavraciji Sandwirth. Kakšen teden kasneje pa je izvedel še, da je Vila Podvin ohranila Michelinovo zvezdico, so ji pa Michelinovi

inšpektorji letos dodali še eno, zeleno. Michelin Green Star oziroma zelena zvezda namreč nagraduje restavracije za njihove trajnostne prakse.

Turistični novinarji smo se tokrat po dolgem času ob koncu tedna odpravili na dvodnevni obisk k sosedom. Prespali smo v simpatičnem hotelu Ibis Styles, od koder je do mesta in celovškega sejma, ki je gostil jesenski utrip, nekaj minut hoje. Hotel ima zadostno število kletnih parkirišč, sobe v hotelu so sicer bolj namenjene poslovnemu gostu, a ravno pravšnje tudi za nekoga, ki bi rad raziskoval Celovec peš ali s kolesom. Bogat zajtrk navduši še tako zahtevnega gosta, moderna zajtrkovalnica pa prijetno deluje na razpoloženje posameznika.

Ogledali smo si mesto, njegove tipične značilnosti, si v Landhaushofu privoščili domačo juho, dunajski zrezek ravno pravšnje velikosti z okusno prilogo ter zaključili v družbi jabolčnega zavijka z vaniljevo kremo. Brez tega v Avstriji pač ne gre.

Sledil je obisk pogovorne dogodka v eni izmed sejmskih hal z naslovom Identiteta na krožniku – ali zrezki, šnite, pašta – in basta! Uvod v temo je predstavila Petra Stolba (nekdanja direktorica agencije Österreich Werbung), nato je sledila razprava z Maxom Stieglom (kuharjem letošnjega leta v Avstriji) in Žano Marjan (direktorico predstavništva STO na Dunaju), ki jo je prijetno prekrmarila z vezno besedo Mojca Mavec.

(Se nadaljuje)

Uroš Štefelin v družbi dveh Michelinovih zvezdic

Znamenita dvorana grbov v deželni hiši (Landhaus) s knežjim kamnom

PRAZNOVANJA

ZGODBA TRADICIJE PRAZNUJE ČASTITLJIVI JUBILEJ

Gostilna in vinoteka Danilo v Retečah je praznovala šestdeseti rojstni dan.

Alenka Brun

Zgodba gostilne Danilo je zgodba o dolgoletni tradiciji, ki jo danes uspešno nadaljujeta sestra in brat Nina in Gašper Čarman, tretja generacija družine, ki je prevzela gostilno.

Kot smo izvedeli, sta babi Mimi in dedek Danilo Kosmačin leta 1961 kupila staro gostilno Pr' Tilh v Retečah pri Škofji Loki, ki je delovala že od leta 1870. Preimenovala sta jo v gostilno Pri Danilu in začela povsem novo zgodbo, podkrepjeno z lokalno kulinarijo. Kasneje sta gostilno prevzela hči Vesna z možem Dušanom Čarmanom in jo s svojim delom in pristopom spremenila v eno najboljših slovenskih restavracij. Njuna otroka Nina in Gašper sta gostilno prevzela leta 2016, jo prenovila v modernjšem slogu, a hkrati ohranila dušo stare gostilne. Tako da tudi »novi« Danilo ohranja tradicijo domače kuhinje, osnovane na lokalnih sestavinah, a hkrati obljublja ustvarjalnost in nove okuse.

Gašper, Nina, Vesna in Dušan Čarman

Glavna kuharnica gostilne je bila včasih mama Vesna, ki še vedno rada pokuka v »zaodrije«, kjer se ustvarja okusi. Po njenih stopinjah je šla tudi hči Nina, a glavni kuharski mojster pri Danilu je Boris Bergant. Prej je bil Vesnin »sous-chef«, tako da je član ekipe gostilne Danilo že lepo število let. Gašperja

Čarmana pa poznamo po njegovi ljubezni do vina, izjemnem znanju, ki ga premore o žlahtni kapljici, in uspešni ljubljanski zgodbi eVina.

Danes se Danilo – gostilna in vinoteka lahko pohvali s številnimi mednarodnimi nagradami, opazili so jo tudi pri Gault & Millau, ob

obisku Michelinovih inšpektorjev je lani prejela Michelinov krožnik (The Plate Michelin/Assiette), ki po Michelinovih kriterijih označuje restavracije, v katerih iz svežih surovin skrbno pripravijo dober obrok in predstavljajo velik potencial za destinacijo. Krožnik je gostila ohranila tudi letos.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Družina«

Zelo rada prebiram vašo rubriko. Vedno znate pravilno svetovati in odgovoriti na vprašanja. Tudi jaz vas prosim, da mi pomagata. Zanima me moje in možjevo zdravje. Bova lahko še skupaj praznovala okroglo obletnico? Kaj pa odnosi med hčerko in sinom in snaho – ali bodo ostali prijatelji? Ali si bo vnukinja ustvarila družino in končno spoznala pravega partnerja? Kaj pa druga dva vnuka? V primeru, da ostanem sama, povejte mi, na koga se bom lahko bolj zanesla, na sina ali na hčer, kdo je bolj iskren? Hvala.

Moj odgovor imate tukaj v časopisu, saj ne odgovarjam na domače naslove. Upam, da moj odgovor ne bo šel mimo vas. Ne morem drugače, kot da vam povem po

resnici: mož res ni najbolj zdrav. Praznovanje bosta še imela in tudi vse, kar se mora zgoditi, se ne bo zgodilo čez noč. Vaše zdravje je z zdravili v redu in nič slabega se vam ne obeta. Ko boste ostali sami, vidim bolj sina tistega, ki vam bo stal ob strani in vam pomagal. Ne da hči ni dovolj iskrena, le s sinom imata podobno energijo in karakter. Svetujem vam, da se v zadevo, ki jo imajo družinski člani, ne vmešavate, saj bi bilo samo še slabše. Sčasoma se bodo stvari uredile in bodo spet prijatelji. Besede so tiste, ki lahko zelo bolijo, in nobeden od njih se ne čuti krivega, ampak vzamejo bolj kot obrambo. Vnukinja si bo najkasneje v dveh letih ustvarila družino, brez skrbi. Doslej samo še ni našla tistega pravega.

Pri enem vnuku zveza ostane še naprej, pri drugem pa ne. Zaradi tega ne smete biti žalostni, tako pač je. Čaka ga nova ljubezen in sreča. Želim vam vse dobro.

»Obupana«

Hvala vam za vse odgovore in pomoč. Za otroke sem naredila vse, zdaj pa so se vsi postavili proti meni in na stran moža. Vem, da ropota zato, ker se končno postavljam na svoje noge.

Draga moja, preko rubrike se pozna že kar nekaj let. In vedno znova vam odgovarjam enako. Imejte se radi in naredite kaj zase, saj nihče drug ne bo. Vse po vrsti ste razvabili in namesto da bi bili hvaležni, vam postavljajo različne ovire. Oni se ne bodo spremenili, samo vi se

lahko. Pojdite od doma, na sprehod, kamorkoli, kjer se dobro počutite in niste dolžni nikomur polagati računov. Sinu morate takoj postaviti meje, saj jih je že prekoračil. Je malodušen in nima nobenega pametnega interesa. Določite mu svoje delo pri hiši, ki ga mora opravljati. Od tega ne smete odstopiti. Hči bo dokončala šolanje, druga prav tako. Starejša se bo kmalu odločila za otroka. Za zdaj se je umaknila od vseh in se išče v svojem svetu, pustite jo na miru, ker ne boste nič dosegli. Tretja hči bo za zdaj še ostala s tem fantom, ne vidim pa skupne prihodnosti. Če je kdo lutka, ni to vaš mož, ampak ste vi. Z vami vsi po vrsti delajo grdo in tega ne smete več dovoliti. Poskrbite zase, imejte se radi. Lepo vas pozdravljam.

Abraham v domači gostilni

V Javorjah v Poljanski dolini smo se oglasili sicer iz drugega razloga, a mimo Gostilne Blegoš nismo mogli, ne da bi opazili zanimivi predpasnik. V hiši je praznoval nekdo, ki zna vrteti kuhlino. Malce smo povprašali in izvedeli, da je petdeseti rojstni dan praznovala »ta domača« Simona Šturm. »Sveži« abrahamovki so voščili tokrat z »mlajem« v obliki predpasnika, na katerem je fotografija slavljenke; zraven so napisali še leta ter dodali kuhlino z manjšo cvetico. Natančno oko bo opazilo, da ima predpasnik tudi zgornji žep, ki pa ni prazen ... Tisti, ki so ga izobesili, niso pozabili na nobeno podrobnost.

Mladoporočenci

Dne 1. oktobra 2021 sta na Bledu sklenila zakonsko zvezo Ilir Agaj in Andrea Kurelac, 2. oktobra 2021 pa so se poročili: v Mošnjah Miha Koren in Neja Zore, v Lescah Gregor Mesec in Urša Žitko, v Ribnem Marko Hafner in Irma Perko, na Visokem pri Poljanah pa Luka Kavčič in Tina Oblak.

Novorojenčki

V Kranju so minuli teden našli 38 porodov, od tega se je rodilo 20 deklic in 18 dečkov. Najlažja je bila deklica z 2050 grami, najtežji pa deček s 4300 grami. Na Jesenicah se je rodilo 16 otrok, od tega 9 dečkov in 7 deklic. Najlažja je bila deklica, ki je tehtala 2360 gramov, najtežji pa deček, ki mu je tehtnica pokazala 3880 gramov.

LAŽJI SUDOKU

7	6		8			5	9	
		4	1				2	
5			4	9		1		
			3		8	9	4	
	5	8				3	2	
3		7	5		2			
	2			3	6		1	
6				8		7		
1		3			4		8	6

Rešitev:

9	8	7	6	5	4	3	2	1
8	7	6	5	4	3	2	1	
7	6	5	4	3	2	1		
6	5	4	3	2	1			
5	4	3	2	1				
4	3	2	1					
3	2	1						
2	1							
1								

TEŽJI SUDOKU

9		8			1	4	
	3	1	5	9			
7			6				1
5				3			
	4			5			8
			9				2
4				6			9
				2	5	8	3
		6	7			2	

Rešitev:

9	8	7	6	5	4	3	2	1
8	7	6	5	4	3	2	1	
7	6	5	4	3	2	1		
6	5	4	3	2	1			
5	4	3	2	1				
4	3	2	1					
3	2	1						
2	1							
1								

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

ZAVOD 973, MESTNI TRG 15, ŠKOFJA LOKA

KONCERTNI KRISTALNI
ABONMA
2021/2022
V SOKOLSKEM DOMU
ŠKOFJA LOKA

VPIS ABONMAJEV:
OD 28. SEPTEMBRA
DO 17. OKTOBRA 2021

www.sokolskidom.si

UMETNOST OTROKOM

SEZONA 2021/2022

SESTAVIL: F. KALAN	RUSKO LJUDSKO BRENKALO	LASTNIK OPEKARNE	VRHNE MOŠKO ALI ŽENSKO OBLAČILO	DREVO TROPISKE AFRIKE	TNALO (NAREČNO)	POKRAJINA V GRČJI, ELIDA	OBLIKA IMENA MICKA	PONOVITEV BESED Z ISTIM SMISLOM	ROBERT TAYLOR	ŠIRJAVA	PRAVO- SLAVNA VERSKA PODOBA	PRELAZ V CRNI GORI	
SLOVENSKI IGRALEC (B. E.)	5												
PREROŠKA LITERA- TURA					9								
KRASOTICA									DESKAR FLANDER				
PEVEC RAHIMOV- SKI				SL. IZUMI- TELJ(MARIO)				7		NIK OMLADIČ			
FR. PSIHO- ANALITIK (JACQUES)				MESTO V ITALJI						BJRT, OŠTIR	3		
JUŽNO- AMERIŠKA ŽELVA					VODO- NOSEC						REDKOST	PRIP. ZA MERJENJE TLAKA	
JURE NATEK			MESTO NA OBALI					11		RADJSKI VODITELJ KANONI			
OBMEJNA STRAŽAR- NICA			VESLAŠKA TEKMA							HRVAŠKA NAFTNA DRUŽBA	SL. PISEC (VITAN)		
ANTIČNA ZGRADBA V PULI						MODEL VO- ZILA SUZUKI		16			PEVEC COTUGNO		
GORENJSKI GLAS	AFRIŠKA STEPSKA ŽIVAL	VISOKA VZPETINA PREDSTAV- NIK CERKVE	1						RIMSKA PROVINCA VERDIJEVA OPERA				
LUKA V IZRAELU					PRIPADNIK ELEATOV						TANJA ODER		
TOČAJ					GL. MESTO GANE						POMIRJE- VALO		
OZEK PAS TKANINE						PRIPADNIK INKOV				GLAVNI ŠTEVNIK	4		
IVO DANEU						GOROVJE V MJANMARU				ROVNICA, ROVAČA			
DELAVEC V LIVARNI			PADAR					12			POKLON, DARILO		
NEIME- NOVANA OSEBA			RIMSKA BOGINJA LJUBEZNI				KUHINJSKI ELEMENT				SLIKARSKA DESCICA	PEVEC NABER	ŽIVINO- REJSKA FARMA
MNOŽIČEN STRAH IN ZMEDA					LUTKAR								
PREDNIK NEMCEV		2			ZVEZEK Z NASLOVI, ADRESAR			8		? IN OSEKA			
ARAKAN EPANODA ERNANI LAČAN SEDATIV	JAVNA ORGANIZA- CIJA	ZNAMKA FR. VOZIL ROVȚAR, PLAŠAR							MODEL VOZILA FIAT	SCENARIST HUNTER		14	
UŠESNI NAKIT						PESNIK ZAJC	AMJGRALKA (PATRICIA)	6				ŽGANI SLADKOR	CENT
SAMUEL ROSS			TEPEC (SLABS.)							PIVSKI VZKLJK			
GRAFIČNI DELAVEC			KOPAČ SOLI, SOLINAR							DEJANJE OČITANJA			
ŠVEDSKO IME LUKE TURKU		10			SL. PEVEC (ALFI)							ROY ORBISON	
AMERIŠKI IGRALEC (NICK)					PRITISK							MODEL VOZILA HYUNDAI	
OVALNA POSODA						RAZTELE- SEVALEC	ORIGINAL ENOJNIK					13	JOŽE OLAJ
POKRIT BALKON						NACE JUNKAR	PESNICA ŠKERL			NASLOVNI JUNAK ENEIDE			
AKTINIU			DENARNA ENOTA V MJANMARU					15		TRGOVSKI UNESEK			

Nagrade: 3-krat po ena vstopnica za abonmajski koncert ali predstavo po izbiri

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 15. oktobra 2021, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

		1	2	3	4
5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16

Izkoristili bodo potenciale

V Komendi je minuli konec tedna potekal kmetijsko-obrtni sejem. V vodstvu konjeniškega kluba napovedujejo krepitev poslovne dejavnosti.

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – Okoli štiristo razstavljalcev in lepo vreme sta že v petkovem dopoldnevu na komendski sejem privabila lepo število obiskovalcev. Na odprtju sejma, ki so ga popestrili člani komendske godbe in Slovenskega okteta, je poleg varuha človekovih pravic Petra Svetine zbrane pozdravil tudi minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janez Cigler Kralj. Kot je dejal, na ministrstvu s pozornostjo spremljajo kmečke družine, saj je njihovo celotno življenje prežeto z delom, zaradi dela kmetov pa lahko jemo domačo hrano in občudujemo obdelano krajino. Izrazil je tudi veselje, da se po dolgem času lahko znova srečamo na sejmju, saj razni spletni dogodki sejma v živo ne morejo nadomestiti. Sejem si je ogledal tudi državni sekretar na ministrstvu za kmetijstvo Anton Harej.

Z minuto molka pa so zbrani počastili spomin na začetnika in dolgoletnega predsednika Konjeniškega

Okoli štiristo razstavljalcev je sodelovalo na letošnjem sejmju.

kluba Komenda, ki organizira sejme, Alojza Laha ter vseh, ki so se poslovili v času od začetka epidemije.

Kot nam je povedal predsednik konjeniškega kluba dr. Marjan Sedej, je bila odločitev za izvedbo sejma, potem ko je bil trikrat odpovedan zaradi epidemije covid-19, težka, negotova, a tudi

hrabra, pogumna in smela. Kljub številnim oviram in zaradi epidemije ter spremljajočih ukrepov oteženim razmeram pa jim je sejem uspelo izpeljati, za kar gre po Sedejevih besedah zasluga predvsem odlični ekipi, ki ga pripravlja.

Prvi mož konjeniškega kluba, ki je vodenje prevzel

po smrti Alojza Laha, sicer napoveduje krepitev poslovne dejavnosti. »V Komendi imamo zagotovo najboljše sejmsko prizorišče v Sloveniji in škoda je takšnega bogastva in kapitala, da bi ga uporabili le dvakrat letno. Zema smo tako organizirali sejmsko tržnico, na kateri je sodelovalo okoli petdeset razstavljalcev, razmišljamo tudi o tematskih enodnevnih sejmih, razstavah, računamo, da bomo začeli pripravljati tudi sejem rabljenih vozil,« je o načrtih povedal Sedej. Glavni namen tega pa bo razvoj konjeniškega športa v Komendi. »Ne nazadnje je to konjeniški in ne sejmski klub. S sejmom moramo podpreti razvoj kluba. Če bodo sredstva to omogočala, bomo zagotavljali boljše nagrade za tekmovalne konje, zelo verjetno bo klub začel tudi iskati in kupovati konje, saj bi bilo prav, da ima tudi klub v lasti nekaj najboljših tekmovalnih konj, ki si jih člani sami ne morejo privoščiti,« je še povedal predsednik.

Sejmsko dogajanje so v petek odprli minister Janez Cigler Kralj, predsednik konjeniškega kluba Marjan Sedej, varuh človekovih pravic Peter Svetina in komendski župan Stanislav Poglajen.

Zrušil se je strop

V medgeneracijskem centru se je zrušil strop.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V ponedeljek prejšnji teden zjutraj se je v Medgeneracijskem centru Kranj zrušil del stropa, k sreči pa se nihče ni poškodoval. Na Mestni občini Kranj (MOK), ki je lastnica objekta, so razložili, da se je zrušila dimna kamra na neizkoriščenem podstrešju in poškodovala povezje strešne konstrukcije, uporaba poškodovanega dela objekta pa je trenutno onemogočena.

Izvedenec je opravil pregled poškodovanega ostrešja in odredil, da je treba poškodovani del zavarovati in utrditi, so pojasnili na občini, ki je minuli konec tedna poskrbela za odstranitev ruševin in sanacijo, da se bodo programi centra lahko nemoteno izvajali. »Strokovnjak-statik bo še enkrat pregledal objekt in

izdelal projektantsko rešitev, na podlagi katere se bo ustrezno saniral objekt,« so napovedali na občini.

Mateja Šmid, direktorica Ljudske univerze Kranj, ki upravlja objekt, je razložila, da so morali zaradi udara stropa izvedbo nekaterih aktivnosti preseliti na daljavo, po potrebi pa bodo posamezne aktivnosti izvajali na sedežu Ljudske univerze Kranj.

MOK na očitke, da za objekt, ki od leta 2014 deluje v nekdanji kranjski gostilni Blažun, ni bilo izdano uporabno dovoljenje, odgovarja, da vzdrževalna dela, ki so jih izvedli pred sedmimi leti, niso terjala gradbenega dovoljenja. »Navedeno potrjuje tudi zapisnik gradbene inšpektorice iz leta 2014, ki je opravila ogled med izvajanjem del,« so še poudarili na kranjski občini.

V medgeneracijskem centru se je zrušil del stropa.

Novi direktor Toplarne Železniki

Železniki – Toplarna Železniki je z oktobrom dobila novega direktorja. Štefana Beznika je zamenjal Matjaž Homar. »Glede na razpisne pogoje za delovno mesto direktorja je bil najbolj primeren kandidat z velikimi izkušnjami v energetiki. Pričakovanja lastnikov so, da do konca izpelje predelavo parnega kotla v toplovodnega, preučitev možnosti dodatnih dejavnosti toplarne in smotrnost vzpostavitve nove soproizvodnje elektrike,« je pojasnil predsednik Nadzornega sveta Toplarne Velko Gortnar. Homar, ki sicer prihaja od Sv. Duha pri Škofji Loki, si je delovne izkušnje zadnje desetletje nabiral v podjetju Eltec Mulej in nato v Petrolu na področju energetskih rešitev. »Za delovno mesto direktorja sem se potegoval, ker menim, da sem strokovno in tehnično primeren kandidat, z voljo do osebne in poslovne rasti. To so verjetno pri izboru opazili tudi predstavniki lastnikov, ki so me potrdili,« je pojasnil Homar. »Cilj je, da v prihodnjih letih Toplarna posluje stabilno in rentabilno, tako kot je do sedaj. Potrebni ukrepi in investicije bodo razdelani v doglednem času, trenutno je fokus na kratkoročnih ukrepih, situacija na trgu energentov je zelo negotova,« je dodal.

Ločitev zakoncev Login, najbogatejših Slovencev

Kranj – Najbogatejša Slovenca Iza Sia in Samo Login, oba Gorenjca, sta na družbenih omrežjih javnosti sporočila, da sta se v osebnem življenju ločila, poslovno pa naj bi še naprej sodelovala. V objavi sta še zapisala, da so njuni skupni cilji glede prihodnosti človeštva in našega planeta višji od njihovih zasebnih, z ekipo Login5 Fundacije se bosta tako še naprej skupaj posvečala uresničevanju njihovega poslanstva.

vremenska napoved

Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno s krajevnimi padavinami, lahko tudi nevihtami. Pihal bo šibak do zmeren, v višjih legah lahko tudi močan veter južnih smeri. Jutri bo oblačno z dežjem. Pihal bo severozahodnik, ohladilo se bo. V četrtek bo dež ponehal, še bo vetrovno.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK

13/20 °C

SREDA

11/15 °C

ČETRTEK

10/12 °C

